

ÅRSRAPPORT
2015

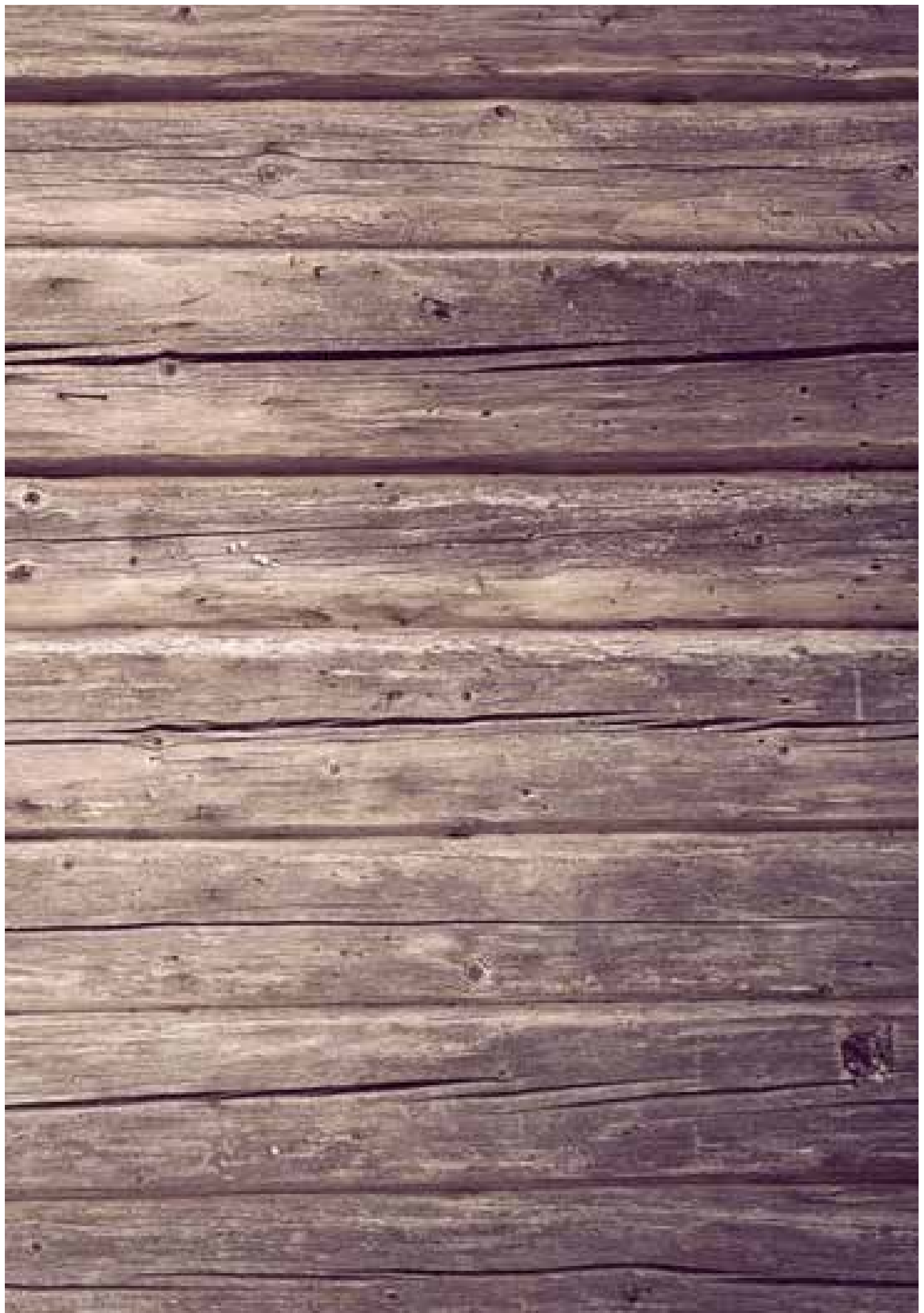

SKUE SPAREBANK

KORTREIST BANK SIDEN 1842

Innhold:

4	Innledning ved Hans Kr Glesne, adm. banksjef	Note 1	Finansiell risiko
5	Nøkkeltall - egenkapitalbevis	Note 2	Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger
7	Styrets årsberetning 2015	Note 3	Netto renteinntekter
16	Eierstyring og selskapsledelse i Skue Sparebank	Note 4	Netto provisjonsinntekter og inntekter fra andre banktjenester
23	Informasjon om styret	Note 5	Andre gevinster/ (tap) netto
24	Resultatregnskap	Note 6	Andre inntekter
25	Balanse	Note 7	Lønnskostnader og administrasjonskostnader
26	Endringer i egenkapital	Note 8	Ytelser til ansatte og tillitsmenn
27	Kontantstrømoppstilling	Note 9	Andre driftskostnader
28	Nøkkeltall	Note 10	Tap på utlån og garantier
30	Noter til IFRS årsregnskap for 2015	Note 11	Skattekostnad
83	Erklæring fra styrets medlemmer og adm.dir	Note 12	Resultat pr. egenkapitalbevis
84	Årsmelding for kontrollkomitéen for 2015	Note 13	Kontanter og kontantekvivalenter
85	Revisors beretning	Note 14	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
88	Bankens tillitsvalgte	Note 15	Utlån til og fordringer på kunder
89	Organisasjonskart	Note 16	Utlån og garantiansvar - risikoklassifisering
		Note 17	Tapsnedskrivninger
		Note 18	Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet
		Note 19	Verdipapirer som holdes til forfall
		Note 20	Verdipapirer tilgjengelig for salg
		Note 21	Utsatt skatte/skattefordel
		Note 22	Immaterielle eiendeler
		Note 23	Varige driftsmidler
		Note 24	Investerings eiendommer
		Note 25	Andre eiendeler
		Note 26	Gjeld til kredittinstitusjoner
		Note 27	Innskudd fra kunder
		Note 28	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
		Note 29	Andre forpliktelser
		Note 30	Pensjonsforpliktelser
		Note 31	Eierandelskapital
		Note 32	Egne egenkapitalbevis
		Note 33	Fond for urealiserte gevinster
		Note 34	Garantiansvar
		Note 35	Misligholdte engasjementer
		Note 36	Forfalte, ikke nedskrevne engasjement
		Note 37	Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser
		Note 38	Tidspunkt frem til avtalt/ sannsynlig endring av rentebetingelser
		Note 39	Finansielle instrumenter fordelt på valuta
		Note 40	Restløpetid på balanseposter
		Note 41	Beregning av kapitaldekning
		Note 42	Utbytte pr. egenkapitalbevis
		Note 43	Egenkapitalbevis
		Note 44	Nærstående parter
		Note 45	Leieavtaler
		Note 46	Virksomhetssammenslutning
		Note 47	Hendelser etter balansedagen

Skue Sparebank i vekst

Etter en periode med vekt på å bygge felles kultur, og etablere ny merkevare i forbindelse med fusjonen, så var vekst i kundegrnlag og gode kundeopplevelser bankens hovedfokus i 2015.

Alle interne prosjekter sist år var tuftet på aktiv kundeoppfølging, og å yte god rådgivning tilpasset våre kunders behov. Det er derfor ekstra hyggelig å se fra våre målinger at en allerede god kundetilfredshet er bedret ytterligere gjennom året.

Forskjellen på lokalbanken Skue Sparebank og de store nasjonale og internasjonale aktørene er blitt tydeligere. Andre banker har valgt å legge ned filialer og flere nedleggelse er varslet, mens vi har valgt å gå motsatt vei og etablert to nye kontorer hvor vi kan treffe eksisterende og nye kunder. Vi tror på lokal kjennskap og tilstedeværelse, slik vi har gjort siden 1842.

Samme hvor du bor i Buskerud kan du kjøre til et Skuekontor på under en halv time. Dette mener vi har vært en viktig årsak til at vi har overgått egne mål for antall nye kunder i 2015. Når vi spør våre nye kunder om hvorfor de har valgt å bytte til Skue, så sier de at de får det beste fra to verdener. De treffer kjente og lokale ansatte på kontorene, som gir lokalbankopplevelse på linje

med de små bankene, samtidig som disse er en del av en større organisasjon med kompetanse som de store bankene.

Dette stemmer perfekt med vårt merkeløfte om å være «lokal og kompetent»!

Skue Sparebank har i samarbeid med Eika Alliansen økt fokuset betraktelig på å utvikle digitale løsninger. Vår ambisjon for fremtiden er at vi skal være en ledende lokalbank i Buskerud. Dette skal vi få til ved å kombinere et godt utbredt filialnett med gode digitale løsninger. Hos oss er det ikke enten fysisk betjening i en lokal filial eller digital selvbetjening i nett- eller mobilbank. Vi ønsker å skape gode lokalbankopplevelser gjennom et samspill mellom det tradisjonelle kontornettet og gode digitale løsninger.

Det økonomiske resultatet for fjoråret er bedre enn noen gang. Vi er derfor godt rustet til å fortsette arbeidet med å gjøre en god jobb for våre kunder, eiere og lokalsamfunn i tiden som kommer.

*Hans Kr Glesne
Adm. banksjef*

Nøkkeltall Egenkapitalbevis

Nøkkeltall Egenkapitalbevis	2015	2014
Børskurs i kr 31.12 (pr. egenkapitalbevis)	91,25	74,00
Antall utstedte egenkapitalbevis 31.12 (Hele tusen)	1 900	1 900
Beholdning egne egenkapitalbevis 31.12 (Hele tusen)	19	19
Eierandelskapital (Hele tusen)	55 195	55 195
Utjevningsfond 31.12 (Hele tusen)	112 593	91 874
Overkursfond 31.12 (Hele tusen)	117 643	117 643
Eierandelskapital i % av egenkapital	7,5 %	8,3 %
Egenkapitalbevisbrøk 01.01	41,0 %	41,6 %
Egenkapitalbevisbrøk 31.12	40,3 %	41,0 %
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevisbevis (kroner)	4,50	4,00
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevis i % av børskurs 31.12	4,9 %	5,4 %
Kontantutbytte i % av egenkapitalbeviserens andel av korrigert årsoverskudd	32,9 %	34,9 %
Effektiv avkastning (utbytte pr. egenkapitalbevis pluss kursendring 1.1 - 31.12 i prosent av børskurs 1/1)	29,4 %	22,4 %
Fortjeneste pr. egenkapitalbevis i kr (egenkapitalbeviserens andel av overskuddet dividert på veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis)	13,80	11,57
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis i kr (eierandelskapital, overkursfond, utjevningsfond 31.12., samt egenkapitalbeviserens andel av ufordelt EK dividert på antall utestående egenkapitalbevis)	159,22	145,38
P/E (Børskurs 31.12. dividert på fortjeneste pr. egenkapitalbevis)	6,61	6,40
P/B (Børskurs 31.12. dividert på bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis)	0,57	0,51

Styrets årsberetning 2015

Innledning

Skue Sparebank ble opprettet den 26. november 1842 som Nes Prestegjelds Sparebank. Etter sammenslåing den 2. oktober 2013 er banken en videreføring av Nes Prestegjelds Sparebank og Hol Sparebank. Skue Sparebank skal være en fremtidsrettet og konkurransedyktig sparebank med sterk forankring i Hallingdal, og med vekstmuligheter i hele Buskerud.

Visjon og merkeløfte

Skue Sparebank sin visjon er å styrke lokalsamfunnet ved å være en lokal og kompetent sparebank. Som kunde i Skue Sparebank skal du få det beste fra to verdener. En lokal sparebank med lokal kunnskap, lokalt engasjement og tilstedeværelse. Samtidig er vi stor nok til å kunne tilby ekspertise og kompetanse, på linje med hvilken som helst storbank.

Forretningsidé

Skue Sparebank skal med sterk forankring i Hallingdal være en fremtidsrettet og konkurransedyktig sparebank for lokalpatrioter og virksomheter i Buskerud.

Kjerneverdier

Våre kjerneverdier er positiv, raus og real.

ØKONOMISKE MÅL

Skue Sparebank har følgende økonomiske hovedmål:

Egenkapitalrentabilitet

Bankens egenkapitalrentabilitet, definert som overskudd etter bokførte tap og skatt i prosent av gjennomsnittlig egenkapital, skal minimum være 8 %.

Soliditet

Bankens kapitaldekning skal innen 31. desember 2017 være minimum 18 %, hvorav kjernekapital skal utgjøre 16 % og ren kjernekapital 14,5 %.

Kostnader

Banken skal drive kostnadseffektivt innenfor det valgte driftskonseptet med en kostnadsprosent på maksimum 60 %.

Innskuddsdekning

Innskuddsdekningen, definert som samlede innskudd i prosent av totale utlån, skal være i intervallet 75 % - 85 %.

Tap på utlån

Tap på utlån skal over tid ikke overstige 0,25 % av brutto utlån.

MARKEDSMÅL OG STRATEGI

Kunde og marked

Skue Sparebank skal fremstå som en ledende lokalbank i Buskerud. Våre viktigste målgrupper er privatpersoner primært fra Buskerud med totalkunde-forhold, samt små og mellomstore bedrifter og virksomheter i Buskerud med finansieringsbehov.

Bankens kunder må verdsette lokalbankens fordele og relasjonen til banken.

Distribusjon

Bankens primære distribusjonskanaler er kontor-nettet og digitale kanaler. Distribusjonskanalene skal underbygge lokalbanken og relasjonen til kunden, og vil tilrettelegge at du som kunde kan velge kanal og kontaktpunkt etter situasjon og behov.

Produkter og priser

Skue Sparebank skal tilby og yte totalrådgivning overfor sine kunder innen både kjerne- og tilleggsprodukter. Banken skal ha konkurransedyktige og differensierte priser basert på risiko og servicenivå.

ORGANISATORISK TILRETTELEGGING

Organisasjon

Skue Sparebank organiseres med sikte på god risikostyring, kontroll og aktiv kundepleie. Banken skal ha nærhet til sine kunder og ansatte skal opp- tre sosialt og seriøst. Bankens personalpolitikk er innrettet på å utvikle en omstillingsdyktig, kunde- og salgsrettet organisasjon, med tydelig og aktivt lederskap og oppfølging. Ansatte på alle nivåer i organisasjonen skal ha en bevisst holdning til bankens mål, strategier og kjerneverdiene.

INFORMASJONSTEKNOLOGI

IKT er et viktig virkemiddel for å realisere bankens strategier og de overordnede mål. IKT skal bidra til salg av bankens produkter, effektiv drift, intern og ekstern kommunikasjon samt høy kundetilfreds- het.

Informasjon

Banken vektlegger aktiv og åpen informasjon. Banken ønsker å holde et høyt informasjonsnivå overfor både eiere, børs, markedet og media gjennom årsrapport, delårsrapporter, pressemeldinger og presentasjoner av banken. Målsetningen er å øke forståelsen for og kunnskapen om bankens virksomhet og egenkapitalbevis. Dette skal bidra til å skape et effektivt og likvid marked for egenkapitalbevisene. Intern informasjon skal være en prioritert lederoppgave.

Utbyttepolitikk

Skue Sparebank har som mål å skape et overskudd som gir god avkastning på bankens egenkapital og et konkurransedyktig utbytte til eierne. Banken vil balansere hensynet til et konkurransedyktig utbytte med høyt fokus på styrking av egenkapitalen og tilpasning til strengere regulatoriske krav i årene som kommer.

Banken har på denne bakgrunn et langsiktig mål om å dele ut halvparten av egenkapitalbeviserens andel av årets overskudd. Dette forutsetter at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. For å etterleve skjerpede krav til egenkapital vil imidlertid utdelingsgraden i kommende perioder kunne avvike fra den langsiktige målsetting.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET

Driftsresultat

Skue Sparebank avlegger regnskapet i henhold til de internasjonale regnskapsstandardene International Financial Reporting Standards (IFRS). Regnskapene viser ett års sammenligningstall. Skue Sparebanks regnskap er avlagt etter forutsetning om fortsatt drift, som etter styrets oppfatning, er til stede.

Skue Sparebank fikk i 2015 et resultat før skatt på 78,8 mill. kroner mot 65,5 mill. kroner i 2014, en økning på 13,3 mill. kroner. Resultatet preges av god bankdrift og engangseffekt ved at banken i 2015 har endret sin ytelsesbaserte pensjonsordning til en innskuddsbasert ordning. Dette har medført en reduksjon i årets pensjonskostnader på 16,1 mill. kroner som en engangseffekt.

Driftsresultat før tap på utlån, eksklusiv utbytte, andre gevinster/ tap - netto samt justert for effekten av pensjonsendring ble på 72,5 mill. kroner mot 67,4 mill. kroner i 2014.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter har økt med 10,1 mill. kroner (7,4 %), fra 136,6 mill. kroner i 2014 til 146,7 mill. kroner i 2015. Målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er rentenettoen på 1,83 % i 2015 mot 1,73 % i 2014.

Andre inntekter

Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning var på 8,8 mill. kroner mot 6,4 mill. kroner i 2014. Økningen skyldes økt utbytteutbetaling fra Eika Gruppen AS. Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester utgjør 38,5 mill. kroner mot 40,6 mill. kroner i 2014. Lavere formidlingsprovisjoner fra Eika Boligkreditt AS samt reduserte garantiprovisjoner har gitt lavere provisjonsinntekter. Banken har økt inntektene fra forsikrings salg og betalingsformidling.

Andre inntekter utgjør 5,1 mill. kroner mot 3,9 mill. kroner i 2014.

Andre gevinster/(tap) netto

Andre gevinster / tap- netto utgjør -9,1 mill. kroner mot en netto gevinst på 6,2 mill. kroner i 2014. Årets netto tap består av 11,2 mill. kroner i negativ verdiendring i sertifikat- og obligasjonsporteføljen, samt 0,2 mill. kroner i netto gevinst på verdipapirer med variabel avkastning. Det er videre bokført positiv verdiendring på 1,9 mill. kroner på valuta og derivater.

Andre driftskostnader

Driftskostnadene utgjorde 101,7 mill. kroner i 2015 mot 113,7 mill. kroner i 2014, en reduksjon på 12,0 mill. kroner. Lønns- og administrasjonskostnader utgjorde 72,0 mill. kroner i 2015 mot 87,3 mill. kroner i 2014. Reduksjonen skyldes fraregningen av pensjonsforpliktelsen som følge av endringen i bankens pensjonsordning til de ansatte, jfr note 30.

Avskrivninger mv. utgjorde 6,0 mill. kroner i 2015 mot 6,1 mill. kroner i 2014. Andre driftskostnader var 23,8 mill. kroner i 2015 mot 20,3 mill. kroner året før, en økning på 3,5 mill. kroner.

Tap på utlån og garantier

Lån og garantier er gjennomgått og vurdert i samsvar med gjeldende regler. Netto tap på utlån og garantier er redusert fra 14,5 mill. kroner i 2014 til 9,4 mill. kroner i 2015. Av årets resultatførte tap er 8,2 mill. kroner reduksjon i individuelle nedskrivninger. Gruppenedskrivninger på utlån er redusert med 1,0 mill. kroner i 2015. Det er konstaterte tap på 22,1 mill. kroner, av dette utgjør netto tap ved

salg av overtatte eiendeler 4,0 mill. kroner. 3,4 mill. kroner er amortiserte renter samt inngått på tidligere konstaterte tap.

Brutto misligholdte og tapsnedskrevne engasjementer over 90 dager utgjorde 80,1 mill. kroner pr. 31.12.15. Dette er en reduksjon på 30,7 mill. kroner, tilsvarende 27,7 % fra 31.12.14.

Disponering av overskudd

Bankens resultat før skattekostnad ble 78,8 mill. kroner for regnskapsåret 2015 mot 65,5 kroner i 2014. Årets skattekostnad er på 17,5 mill. kroner, og årets resultat etter skatt er 61,4 mill. kroner. Det er foreslått å dele ut utbytte på kr 4,50 pr egenkapitalbevis for inntektsåret 2015. Andel tilbakeholdt overskudd som tillegges utjevningsfondet er 17,4 mill. kroner, mens 2,0 mill. kroner er oppløst fra fond for urealiserte gevinster. Sparebankens grunnfond blir i 2015 tilført 34,4 mill. kroner, mens 1,5 mill. kroner blir avsatt til gavefondet.

Kapitaldekning - soliditet

Egenkapitalen var ved årsskiftet 738,9 mill. kroner mot 664,4 mill. kroner ved utgangen av fjoråret. Avsatt utbytte på 8,6 mill. kroner er inkludert i bankens opptjente egenkapital pr. 31.12.2015.

Ved utgangen av året var netto ansvarlig kapital 725,3 mill. kroner, og med et beregningsgrunnlag på 4.670,1 mill. kroner, ble kapitaldekningen ved utgangen av året 15,5 %. Kjernekapitaldekningen utgjør også 15,5 %, mens ren kjernekapital er beregnet til 14,9 % ved utgangen av året. Tilsvarende tall i 2014 var på hhv. 14,7 %, 14,7 % og 13,6 %.

Balansen

Forvaltningskapitalen var 8.261,8 mill. kroner ved årsskiftet. Dette er en økning på 284,2 mill. kroner eller 3,6 % fra 2014. Økningen skyldes i hovedsak utlånsvekst.

Total forvaltningskapital inklusive lån formidlet til Eika BoligKreditt AS er 9.203,0 mill. kroner pr 31.12.15. Total forvaltningskapital er økt med 3,7 % i 2015.

Banken har også ved utgangen av året 353,5 mill. kroner i lånegarantier. Til samme tid i fjor var denne porteføljen 515,9 mill. kroner.

Utlån til kunder

Brutto utlån til kunder var 6.576,1 mill. kroner mot 6.200,3 mill. kroner i 2014. Banken har i 2015 hatt en utlånsvekst tilsvarende 6,1 % på egen balanse.

Utlånsvekst inklusive overføringer til Eika BoligKreditt AS (EBK) har vært på 418,8 mill., tilsvarende 5,9 % i 2015.

Pr. 31.12.2015 har banken en låneportefølje på 941,2 mill. kroner i EBK som ikke er balanseført.

Den gjennomsnittlige effektive utlånsrenten pr 31.12.15 til kunder, inklusive kreditt- og provisjonsinntekter, var 4,19 %, en reduksjon på 0,64 prosentpoeng fra 31.12.14.

Tapsnedskrivninger

Totale tapsnedskrivninger er redusert fra 37,9 mill. kroner i 2014 til 28,7 mill. kroner i 2015. Individuelle nedskrivninger er redusert med 8,2 mill. kroner, mens gruppenedskrivninger er redusert med 1,0 mill. kroner. Etter styrets oppfatning er det gjort tilstrekkelige nedskrivninger i forhold til porteføljens risiko.

Garantier

Det samlede garantiansvar ved utgangen av 2015 var 491,7 mill. kroner mot 631,8 mill. kroner ved forrige årsskifte. EBK AS har i 2015 endret garantiavtalen med eierbankene. Bankens garantiansvar mot EBK AS er redusert fra 76,1 mill. kroner til 16,1 mill. kroner i 2015 som følge av dette.

Innskudd fra kunder

De samlede innskudd fra kunder var 6.137,0 mill. kroner mot 5.846,3 mill. kroner i 2014. Dette er en økning på 290,7 mill. kroner tilsvarende 5,0 % i 2015. I 2014 var veksten i innskudd 7,1 %. Innskuddsdekningen ved utgangen av året var 93,3 % mot 94,4 % ved utgangen av 2014.

Den gjennomsnittlige innskuddsrenten til kunder var 1,62 % ved utgangen av året mot 2,44 % i 2014.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Bankens LCR utgjør 127,0 % og tilfredsstillende kravet pr 31.12.15. Pr 31.12.14 er LCR beregnet til 90,0 %.

Kontantstrømoppstilling

Netto kontantstrømmer fra virksomheten er redusert fra 502,8 mill. kroner pr. 31.12.2014 til -117,9 mill. kroner pr. 31.12.2015. Endringen skyldes at banken har hatt utlånsvekst til kunder og lavere innskuddsvekst fra kunder sammenlignet med i 2014. Til sammen utgjør disse endringene -600,0 mill. kroner.

Bankens netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter er endret fra -333,6 mill. kroner pr. 31.12.14

til 5,1 mill. kroner pr. 31.12.15. Banken har opprett- holdt sine plasseringer av overskuddslikviditet i verdipapirer, og dette er årsaken til endringen sammenlignet med i fjor.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter er på samme nivå som i 2014, -29,5,3 mill. kroner i 2014 og -19,5 mill. kroner i 2015. Årsaken er at innskudds- veksten har finansiert utlånsveksten.

ORGANISASJON, ARBEIDSMILJØ, LIKESTILLING, DISKRIMINERING

Organisasjon

Ved utgangen av 2015 sysselsatte Skue Sparebank 94 medarbeidere i hel- eller deltidsstillinger.

Antall årsverk var til sammen 82,8. I 2014 var det 93 medarbeidere og 84,0 årsverk.

Banken ser det som viktig med høy kompetanse og god service, og har et kontinuerlig fokus på kompetanseutvikling på ulike nivåer og ulike områder.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Banken er en IA-bedrift og har samarbeidsavtale med Hallingdal og Valdres Bedriftshelsetjeneste om aktiv bruk av verne- og helsepersonell. Her er det nedfelt en målsetning om å ha et sykefravær på under 5,0 prosent. Statistikken over sykefravær i 2015 viser et sykefravær på 5,6 %. Dette er økning fra 2014 hvor fraværet var 4,7 %. Langtidsfraværet utgjør 71,4 % av det totale sykefraværet.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) fastsetter årlig mål- og handlingsplan for arbeidet innen helse miljø og sikkerhet. Det har i løpet av året ikke forekommet eller blitt rapportert alvorlige arbeidsulykker eller ulykker som har resultert i personskader eller store materielle skader.

Bankens vurdering er at langtidsfravær i liten grad skyldes forhold på arbeidsplassen. Banken fortsetter prioriteringen av oppfølging av langtidssyke- meldte med arbeidsplassvurdering og tilretteleg- ging, for å få sykmeldte raskere tilbake i arbeid, og ikke minst forebygge nye sykefravær. Styrets vur- deringer at arbeidsmiljøet gjennomgående er godt.

Ytre miljø

Skue Sparebank driver ikke virksomhet som foru- renser det ytre miljø utover det som er vanlig for bankdrift. Det vurderes å være ubetydelig.

Likestilling

Det er bankens holdning at ansatte, uavhengig av kjønn, skal behandles likt og gis like muligheter til utvikling. Banken forholder seg videre aktivt til de anbefalinger som er gitt fra Sparebankforeningen vedrørende valg av tillitsvalgte til forstanderska- pet med komitéer og styret. Banken arbeider aktivt og målrettet for likestilling ved rekruttering, både internt og eksternt. Det prioriteres personlige kva- lifikasjoner fremfor kjønn. Det underrepresenterte kjønn vil i større grad bli oppfordret til å søke stil- linger i de stillingskategorier hvor denne er særskilt lav.

Bankens forstanderskap hadde ved årsskiftet en kvinneandel på 38 %. Av styrets 6 eksterne sty- remedlemmer er 2 kvinner. Av styrets 2 eksterne varamedlemmer er begge kvinner.

Bankens ledergruppe består ved utgangen av 2015 av 2 kvinner og 5 menn.

Av mellomlederne er kvinneandelen 70 %. Blant alle ansatte i hele organisasjonen er andel kvinner 69 %.

Diskriminering

Banken er en IA-bedrift og har en målsetting om å arbeide for å rekruttere og beholde arbeidstakere med varig eller midlertidig redusert funksjonsevne. For arbeidstakere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeids- plass og arbeidsoppgaver.

Banken arbeider aktivt for å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og derved hin- dre diskriminering. Vi mener at det ikke gjøres for- skjeller på ansatte, eller ved ansettelse, på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion eller livssyn. Bankens re- krutteringsprosesser skal sikre kvalitet og likebe- handling. Banken ønsker på den måten å oppfylle diskrimineringslovens intensjoner og formål så langt banken kan påvirke dette.

SAMFUNNSANSVAR, ETISKE RETNINGSLINJER OG TILTAK MOT HVITVASKING OG KORRUPSJON

Samfunnsansvar er en integrert del av Skue Spare- banks virksomhet og ansvaret uttrykkes gjennom de strategier, tiltak og aktiviteter banken plan- legger og gjennomfører. Samfunnsansvaret kom-

mer til uttrykk gjennom hvordan vi forvalter de ressurser vi disponerer og vår dialog med ansatte, eiere, kunder, lokalsamfunn og øvrige interessenter.

Banken skal støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter, og skal på ingen måte medvirke til brudd på menneskerettighetene. Banken har sin virksomhet i Norge og møter ikke store utfordringer knyttet til menneskerettigheter i sin daglige virksomhet.

Gjennom valg av produkter og leverandører ønsker banken å fremme støtte og respekt for anerkjente menneske- og arbeidstakerrettigheter.

Banken ønsker å opptre ansvarlig i forhold til klima og miljø. Banken fremmer bruk av miljøvennlige produkter i egen bedrift så langt det lar seg gjøre. Ved bruk av produkter som kan skade helse og miljø skal banken vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slike skader.

Skue Sparebank har etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte og tillitsvalgte i banken.

Banken har nulltoleranse mot hvitvasking og korrupsjon, og det er utarbeidet egne regler mot hvitvasking. Det gjennomføres løpende kundekontroll og mistenkelige transaksjoner blir meldt til Økokrim i henhold til retningslinjene. Ovennevnte saksforhold blir jevnlig gjennomgått i styret og integrert i den daglige drift.

Risiko og kapitalstyring

Risiko- og kapitalstyringen i Skue Sparebank skal støtte opp under bankens strategiske utvikling og måloppnåelse og danne grunnlaget for god virksomhetsstyring. Videre skal den bidra til å sikre finansiell stabilitet og en akseptabel formuesforvaltning. Bankens risikostyring skal ha et helhetsperspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet. Bankens overordnede risikoprofil skal være moderat.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og retningslinjer
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

Organisering og ansvar

Ansvar og gjennomføring av bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre, ledelsen og operative enheter.

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring. Styret skal beslutte bankens risikoprofil og vedta rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen.

Administrerende banksjef har ansvaret for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med den øvrige ledelsen etablere, vedlikeholde og utvikle rammeverket for risikostyringen. Rammeverket består av metoder, prosesser, konkrete retningslinjer og rutiner som er innført for å utføre aktivitetene i risikostyringen. Administrerende banksjef skal sørge for at det utarbeides rapporter som gir styret grunnlag for å vurdere om risikoen ligger innenfor godkjent risikoprofil.

Risikokontrollfunksjonen kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider faste risikorapporter til ledelsen og styret. Risikostyring er en del av bankens løpende internkontrollprosess, og alle ledere i Skue Sparebank har ansvar for å styre risiko og sikre god kontroll innenfor eget område i tråd med bankens vedtatte risikoprofil. For å sikre god økonomisk og administrativ styring, skal den enkelte leder ha nødvendig kunnskap om vesentlige risikoforhold innenfor eget område.

Banken utarbeider kapitalanalyser (ICAAP) etter de forskriftene for kapitaldekning, som kobler faktisk risiko og kapitalbinding. For de største risikogrupperne er det utarbeidet egne retningslinjer som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret for de ulike risikogrupperne.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken. Kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje representerer den største risikoen i Skue Sparebank.

Den overordnede kredittstrategien fastsetter at banken skal ha en moderat risikoprofil.

Kredittrisikoen styres gjennom rammeverket for kredittinnvilgelse, engasjementsoppfølging og porteføljestyring. Bankens styre følger løpende

opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kredittpolicy for å begrense risikoen i porteføljen. Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for økt styring av kredittrisiko.

Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktstrukturen bygger på rådgivernes kompetanse og risikoklassifiseringsverdiene på kunden.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (PD) de kommende 12 måneder. Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og månedlig med eksterne data for bedriftskunder. For privatkunder oppdateres risikoklassen manuelt med eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljenivå. Bankene deler inn engasjementene inn i ti risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdte og tapsutsatte engasjementer.

Risikoklassifiseringssystemet er også grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte klasse er basert på historiske tap i Eika-bankene.

Individuelle nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Bankens risikopriser næringsengasjement og personmarkedskunder utfra risikoklasse, betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som renter, valuta og verdipapirer. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av rentederivater. Hensikten med bankens eksponering i markedsrisiko er i hovedsak å tilfredsstille likviditetskrav og bidra til bankens inn- og utlånsaktivitet. Overskuddslikviditet skal bidra til akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens verken på

kort eller lang sikt. Som følge av alliansetilknytning utsettes banken også for markedsrisiko gjennom plassering i strategiske eierposter. Bankens markedsrisikoprofil skal være lav til moderat.

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Bankene benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåking av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer, og bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av følgende:

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåking av renterisikoen legger bankene til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Bankene har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter, og har således lav risiko knyttet til endringer i rentekurven. Uro i kredittmarkedene påvirker imidlertid investorens marginkrav, og spreadutgang kan medføre betydelige kurstap på sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Slike urealiserte kurstap vil reverseres frem mot forfall dersom utstederne er betalingsdyktige.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapirer. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Bankene har lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåking av valutarisikoen måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Bankene har lav valutaeksponering.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene. Banken aksepterer inntil moderat nivå på likviditetsrisiko.

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicyen skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomhetsområder.

Ledelsen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer:

- Daglig overvåking av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris.
- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken.
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsbeholdning.
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav.
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall.

Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap pga. utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller pga. eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter risiko innen personal, økonomi, IT- sikkerhet, fysisk sikkerhet, drift, juridisk sikkerhet, forvaltning, kontroll og

daglig drift. I dette inngår risikoen for at banken kan bli påført tap eller kostnader som følge av

- IT-systemer og organisasjon ikke kan behandle transaksjoner på korrekt og tidsriktig måte
- manglende sikring av omdømme, eiendeler og ressurser m.v.
- bevisste handlinger fra egne ansatte og/eller utenforstående med sikte på å oppnå urettmessige fordeler
- manglende sikring av kunders eiendeler eller uaktksomhet ved forvaltning av eiendeler på vegne av andre
- systemtekniske og manuelle kontroller som ikke fungerer

Operasjonell risiko er en risikokategori som fanger opp alt det vesentlige av kostnader knyttet til kvalitetsbrister i bankens løpende virksomhet. Den operasjonelle risikoen vil blant annet kunne reduseres gjennom god kvalitetssikring og interne kontrollsystemer. Operasjonell risiko rapporteres periodisk til styret. Den operasjonelle risikoprofilen i Skue Sparebank skal være lav.

Strategisk risiko/ forretningsrisiko

Strategisk risiko/ forretningsrisiko er basert på en skjønnsmessig vurdering av bankens risiko for tap eller bortfall av inntekter som følge av strategiske valg eller endrede rammebetingelser som ikke dekkes under de øvrige områdene.

Skue Sparebank foretar en løpende vurdering av risikofaktorer som spesielle forretningsområder, strategiske eierposter, bemanning og investeringer i datterselskap. Dette innebærer en gjennomgang av endringer i rammebetingelser, herunder endret kundeadferd og endringer i konkurransesituasjonen, krav fra offentlige myndigheter og krav til kompetanse og organisering.

Kapitalstyring

Skue Sparebank skal ha en moderat risikoprofil der ingen enkelthendelser skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad. Bankens mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre egenkapitalbeviserne en god avkastning, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene. Videre skal banken ha en tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil og de til enhver tid gjeldende krav fra myndigheter og markedsaktører.

Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring (ICAAP). Sty-

ret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen, og skal sette mål for et kapitalnivå som er tilpasset bankens risikoprofil og forretningsmessige rammebetingelser. ICAAP-prosessen er en integrert del av bankens samlede risikostyring. Gjennom ICAAP beregnes risikojustert kapital for alle risikoområder, og banken gjennomfører stresstesting for å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning. Risikojustert kapital angir hvor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er en sentral størrelse i vurderingen av bankens behov for egenkapital for å drive virksomheten på en forsvarlig måte.

Styret har vedtatt en målsetting om en kapitaldekning på minimum 18 %, en kjernekapitaldekning på 16 % og en ren kjernekapitaldekning på 14,5 % innen 31.12.2017. Ved utgangen av 2015 er kapital- og kjernekapitaldekningen til banken 15,5 %, hvorav 14,9 % er ren kjernekapitaldekning.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse offentliggjøres i årsrapporten og på bankens nettsider.

Utviklingen i norsk og internasjonal økonomi 2015

Norsk økonomi opplever for tiden store utfordringer som følge av lavere aktivitet i petroleumssektoren. En reduksjon i oljeinvesteringene har lenge vært ventet, men utslaget på sektoren har blitt større som følge av det kraftige fallet i oljeprisen. Veksten i Fastlands-BNP er nå på det laveste nivået siden finanskrisen. For 2016 forventer sentralbanken at veksten avtar ytterligere til 1,1 prosent.

Oljeprisen har nå falt over 70 prosent siden juni 2014. Oljeprisfallet har også medvirket til en svekkelse av den norske kronens internasjonale verdi. Svekkelsen av kronen, sammen med antatt lavere lønnsvekst, forventes å bedre Norges konkurranseevne når det gjelder tradisjonelle eksportvarer, og gi et løft for norsk eksportnæring.

Pengepolitikken ble holdt ekspansiv gjennom 2015. Norges Bank kuttet styringsrenten 0,25 prosentpoeng to ganger gjennom året, hvilket ga en rekordlav styringsrente på 0,75 prosent. Sentralbanken har signalisert at det er utsikter til ytterligere rentekutt i løpet av første halvår i 2016.

Ulik utvikling hos bedriftene

Fallet i aktivitet i oljerelaterte virksomheter har gitt svært varierende virkning på norske bedrifter og regioner. I Skue Sparebank sitt nedslagsfelt er det relativt liten andel av næringslivet som er direkte eksponert for nedgang innenfor olje og offshore, med unntak av Kongsbergområdet. Dersom situasjonen vedvarer kan salg av fritidseiendommer i bankens virksomhetsområdet påvirkes negativt.

Den tradisjonelle eksportnæringen nyter godt av svak krone og bedret konkurranseevne i det internasjonale markedet. Videre ser vi at turistnæringen har hatt god effekt av kronekursen i 2015.

Husholdningenes gjeldsbelastning øker

Privat forbruk utgjør en vesentlig del av BNP, men har gjennom 2015 avtatt noe. Utsikter til svakere lønnsvekst, høyere prisvekst og økt arbeidsledighet bidrar til å legge en demper på utviklingen, mens lave renter bidrar positivt gitt husholdningssektorens finansielle gjeld.

Gjeldsutviklingen for husholdningene holdt seg relativt stabil gjennom fjoråret, med en tolvmånedersvekst på mellom 6 og 6,5 prosent. Gjeldsveksten er således fortsatt høyere enn veksten i disponibel inntekt, hvilket betyr at husholdningenes gjeldsbelastning har økt ytterligere.

Boligprisene trender ned - store regionale forskjeller

Boligprisene var i gjennomsnitt 7,2 prosent høyere i 2015 enn i 2014. Det er imidlertid store regionale forskjeller i boligprisutviklingen, hvor Vestlandet skiller seg negativt ut. Vi ser også relativt store forskjeller på utviklingen i boligpriser i bankens nedslagsfelt. Økningen har vært vesentlig høyere i områdene rundt Drammen og oppover i midt fylket, sammenlignet med Hallingdal, Sigdal og Numedal.

Internasjonalt

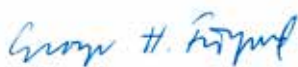
Den økonomiske veksten i verden var ifølge IMF 3,1 prosent i 2015. Fremvoksende økonomier stod for hoveddelen av veksten, til tross for blant annet nedgang i råvareprisene og politisk usikkerhet en rekke steder.

I Eurosonen er veksten fortsatt svak, og arbeidsledigheten er høy. Samtidig foregår det en gradvis gjeldsnedbygging. Indikatorer på bedriftenes og husholdningenes forventninger viser imidlertid økende optimisme.

STYRET TAKKER

Styret takker kunder og forretningsforbindelser for et godt samarbeid gjennom året. Styret mener at Skue Sparebank står godt rustet som en fremtidsrettet og konkurransedyktig sparebank for lokalpatrioter og virksomheter i Buskerud. Styret vil rette en takk til bankens medarbeidere som gjennom 2015 har vist stor innsats og stor grad av endringsevne tilpasset stadig nye rammebetingelser.

Nesbyen, 17. februar 2016

George H. Fulford
styrets leder

Lars Terje Slåke
styrets nestleder

Kristian Haraldset

Ulrikke Ytteborg

Marit Sand Deinboll

Kåre Trillhus

Per Egil Gauteplass
ansattes representant

Hans Kristjan Glesne
adm. Banksjef

Eierstyring og selskapsledelse i Skue Sparebank

Denne redegjørelsen følger punktene i Norsk Anbefaling for Eierstyring og Selskapsledelse datert 30. oktober 2014 så langt denne er relevant for bankens virksomhet. Anbefalingen er utarbeidet av Oslo Børs med flere.

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Skue Sparebanks visjon er at vi skal styrke lokalsamfunnet. Med sterk lokal forankring i Hallingdal skal vi drive en fremtidsrettet og konkurransedyktig sparebank for lokalpatrioter og virksomheter i Buskerud.

Bankens etiske retningslinjer bygger opp under visjonen og fastslår at medarbeidere skal opptre med respekt og omtanke, og at kommunikasjonen skal være åpen, sannferdig og tydelig. Retningslinjer omhandler habilitet, taushets- og varslingsplikt, interessekonflikter, forhold til kunder og leverandører, forhold til medier, verdipapirhandel, innsiddehandel og relevante privatøkonomiske forhold. De etiske retningslinjene gjelder for alle ansatte og bankens tillitsvalgte.

Ansatte og tillitsvalgte i Skue Sparebank er pålagt taushetsplikt om saker/forhold som de ved sin tilknytning til banken får kjennskap til og som angår banken selv, dens kunder og deres forbindelser, eller annen bank og denne banks kunder og forbindelser. Taushetsplikten gjelder ikke bare utad, men også overfor andre tillitsmenn/-kvinner og ansatte for hvem saken/forholdet må anses som uvedkommende.

Reglene slår fast at en medarbeider straks skal informere sin overordnede dersom han eller hun får kunnskap om forhold som er i strid med gjeldende regelverk fastsatt av myndighetene eller vesentlige brudd på interne bestemmelser. Ansatte som på en forsvarlig måte varsler om kritikkverdige forhold i samsvar med dette punktet, skal ikke utsettes for belastninger som følge av varslingen. Brudd på reglene kan medføre konsekvenser for ansettelsesforholdet.

Virksomhet

Bankens formål fremkommer av vedtektene. Banken har til formål å fremme sparing ved å ta imot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere, levere finansielle tjenester til publikum, næringsliv og offentlig sektor, og å forvalte på en trygg måte de midler den rår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Sparebanken kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med sparebanklovens bestemmelser, samt de investeringstjenester i samsvar med verdipapirhandellovens bestemmelser sparebanken til enhver tid har tillatelse til å tilby.

Skue Sparebank er en selveiende institusjon med en allmenntilgjengelig virksomhet. Banken har utstedt egenkapitalbevis som er notert på Oslo Børs. Bankens styre og administrasjon har fokus på virksomhetsstyring, med spesiell oppmerksomhet på områdene verdigrunnlag, etikk, styrets arbeid og kompetanse.

I den årlige strategiprosessen behandler styret bankens strategi og fastsetter kortsiktige og langsiktige mål.

Selskapskapital og utbytte

Styret foretar løpende en vurdering av kapital situasjonen sett i forhold til bankens mål, strategier og ønsket risikoprofil. Styret har definert krav til kapitaldekning som ligger over lovens minimumskrav til kapitaldekning.

For nærmere omtale av reglene om kapitaldekning, hvilke prinsipper banken legger til grunn for å vurdere kapitalbehovet, samt nærmere spesifisering av elementene i konsernets kapitaldekning, vises

til konsernets Pilar 3-rapportering om risiko og kapitalstyring, som er publisert på bankens nettside.

Skue Sparebank er i hovedsak en selveiende institusjon.

Bankens egenkapital består av innskutt egenkapital på 172,8 mill. kroner og opptjent egenkapital på 566,1 mill. kroner. Eierandelskapitalen består av ordinære egenkapitalbevis.

Egenkapitalbevisene gir rett til utbetaling av utbytte av årets overskudd etter eierandelsbrøken, etter at avsetning til fond for urealiserte gevinster. Banken har et langsiktig mål om å dele ut halvparten av egenkapitalbeviserne andel av årets overskudd under forutsetning av at soliditeten er på et tilfredsstillende nivå. Styret foreslår at det utbetales et kontantutbytte på kr 4,50 pr egenkapitalbevis for inntektsåret 2015.

Likebehandling av egenkapitalbeviserne

Egenkapitalbevisene i Skue Sparebank (SKUE) er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige.

Det er ingen stemmerettsbegrensninger i egenkapitalbeviset ut over det som er lovpålagt. Banken eier 19.000 egne egenkapitalbevis ved årsskiftet. Dette utgjør 1,00 % av totalt antall egenkapitalbevis.

Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet. Banken har retningslinjer som sikrer at styremedlemmer og ledende ansatte melder fra til styret hvis de har vesentlig interesse i en avtale som inngås av banken. I tillegg har banken etiske retningslinjer som inneholder retningslinjer for habilitet.

Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige.

FORSTANDERSKAPET OG KONTROLLKOMITEEN

Forstanderskapet

Sparebankloven § 7 regulerer hvilke styrende organer en sparebank skal ha, og dette avviker fra hvilke organer som er omtalt i anbefalingen. Forstanderskapet er bankens øverste organ. Forstanderskapet har representanter fra egenkapitalbeviserne, innskyterne, det offentlige og de ansatte.

Forstanderskapet velger styre, revisor og kontrollkomité. Forstanderskapets kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisor, samt kontrollkomiteen. Styret er forstanderskapets organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Forstanderskapet godkjenner årsregnskap og beslutter honorarer. Forstanderskapet beslutter videre egenkapitalemisjoner, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Det avgis egen beretning fra revisor og egen melding fra kontrollkomiteen til forstanderskapet i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

Det avholdes normalt tre årlige forstanderskapsmøter, hvorav to lovpålagte. Disse to er regnskapsmøtet hvor årsregnskap med noter godkjennes, og valg møtet innen utgangen av april hvor valg til styre og komiteer foretas. Alle forstanderskapsmøter ledes av forstanderskapets leder eller nestleder. Innkalling med sakliste og saksdokumenter skal i henhold til vedtektene sendes ut minimum 8 dager før møtet.

For perioden fra og med valget våren 2015 skal forstanderskapet i Skue Sparebank bestå av 24 medlemmer og 12 varamedlemmer.

Honorering av forstanderskapet fremkommer av note 8 og eierskap til egenkapitalbevis av note 43 i regnskapet.

Forstanderskapet ledes av Kjetil Larsgard, med Inger J. Sorteberg som nestleder.

Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen i Skue Sparebank består av tre medlemmer og velges av forstanderskapet.

Kontrollkomiteens oppgave er på vegne av forstanderskapet å føre tilsyn med bankens virksomhet og se til at den drives innenfor gjeldende lover og forskrifter, vedtekter og vedtak fattet av forstanderskapet, samt pålegg fra Finanstilsynet. Kontrollkomiteen avgir en melding til forstanderskapet for sitt arbeid. Meldingen for 2015 fremkommer i årsrapporten. Godtgjørelse til kontrollkomiteens medlemmer fastsettes av forstanderskapet og fremgår av note 8 i regnskapet. Kontrollkomiteens sammensetning er vist i oversikten over tillitsvalgte i årsrapporten. Kontrollkomiteens arbeid ledes av Halvard Lilleslett.

Banken følger Sparebanklovens bestemmelser med hensyn til styrende organer for året 2015. Ny Finansforetakslov trer i kraft fra 01.01.2016

Valgkomiteen

Valgkomiteen for forstanderskapet skal bestå av 4 medlemmer og 4 varamedlemmer og ha representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet. Ved valget skal geografisk fordeling i forhold til bankens forretningsområde hensyntas.

Valgkomiteen skal forberede valg av leder og nestleder i forstanderskapet, styreleder og nestleder og øvrige styremedlemmer, kontrollkomiteens leder og nestleder og øvrige medlemmer.

Det er i tillegg valgkomiteer for innskytterrepresentanter og representanter for egenkapitalbeveiserne til forstanderskapet.

Egenkapitalbeveiserens valg møte

Egenkapitalbeveiserne velger sine representanter til forstanderskapet. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbeveiser møte, etter innstilling fra egenkapitalbeveiserens valgkomité.

For å sikre best mulig deltakelse legges møtestart til etter normal arbeidstid. Innkallingen, sammen med valgkomiteens innstilling, sendes til samtlige egenkapitalbeveisere. Valgmøtet kunngjøres i pressen, på bankens hjemmeside og ved børsmelding.

Banken følger forskrift om valgkomiteer i sparebanker.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret leder bankens virksomhet etter lover, forskrifter og vedtak i bankens forstanderskap. Organisasjonskartet fremgår i årsrapporten. Styret består av 7 medlemmer og 3 varamedlemmer og velges av forstanderskapet.

Av de valgte styremedlemmer skal bosted i Sparebankens forretningsområde hensyntas, slik at det til en hver tid skal være 1 styremedlem med bosted i Hol kommune og 2 styremedlemmer med bosted i Nes kommune. 1 medlem skal være representant fra egenkapitalbeveiserne i banken. Ett av medlemmene velges blant de ansatte. For dette medlemmet velges et personlig varamedlem.

Styret er sammensatt som følger: George Fulford, styrets leder. Lars Terje Slåke, styrets nestleder. Øvrige medlemmer er Kåre Trillhus, Marit Sand Deiboll, Kristian Haraldset, Ulrikke Ytteborg og Per Egil Gauteplass.

De enkelte styremedlemmers bakgrunn er beskrevet i presentasjonen av styret i årsrapporten. Alle eksterne styremedlemmer vurderes som uavhengige.

I kalenderåret 2015 har det vært avholdt 11 styremøter i Skue Sparebank. Av de 7 fast valgte styremedlemmene har 3 styremedlemmer ikke hatt fravær, 3 styremedlemmer har vært fraværende på 1 møte, og 1 styremedlem har vært fraværende på 2 møter.

Styrets arbeid

Styret har vedtatt en styreinstruks som gir regler for styrets arbeid og saksbehandling.

Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, nøkkeltallsrapporteringer, børsinformasjon, arbeid med intern kontroll og evaluering av styrets arbeid og kompetanse. Det utarbeides månedlige regnskaper og kvartalsvise delårsregnskaper for presentasjon på

Oslo Børs. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte, bankens økonomiske stilling og formuesforvaltning.

Instruks for banksjef er utarbeidet og vedtatt i styret.

I tillegg påhviler det styret å foreta en egevalue- ring av styrets arbeid og sammensetning.

Det avholdes to styreseminar hvert år hvor styret blant annet fastsetter budsjettforutsetningene, utarbeider arbeidsplanen og evaluerer strategi- planen.

Revisjons- og risikoutvalg

Banken har et revisjons- og risikoutvalg bestående av 3 medlemmer fra bankens styre. Revisjons- og risikoutvalget skal være et forberedende og rådgivende arbeidsutvalg for styret. Revisjons- og risiko- utvalgets oppgaver er i henhold til sparebankloven og bankens vedtekter. Medlemmene i revisjons- og risikoutvalget har i 2015 vært George Fulford, Lars Terje Slåke og Kine Hagæie Tyribakken.

Risikostyring og intern kontroll

Risikostyring er hva banken gjennom strategi, organisasjon, rutiner og forsvarlig drift gjør for å nå fastsatte mål og sikre sine og kundenes verdier. Dette omfatter også pålitelig rapportering og etterlevelse av lover og regler. Internkontrollen er en del av bankens risikostyring, og er en prosess utført av styre, ledelse og ansatte, utformet for å gi rimelig grad av sikkerhet for at bankens mål oppnås.

Styrets prinsipper for risikostyring og internkontroll må sees i sammenheng med bankens øvrige strategi, policy for styring og kontroll, risikopolicy, samt policyer for de enkelte risikoområdene. Prinsippene omfatter alle deler av bankens virksomhet.

Roller og ansvar

Styret har det overordnede ansvaret for bankens risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter mål og strategi for banken, og bestemmer bankens risikoprofil og vedtar rammer og overordnede retningslinjer for risikostyringen. Videre skal styret

påse at risikostyring og internkontroll blir etablert i samsvar med offentlige pålegg, lover og forskrifter, samt avgjøre om banken skal ha internrevisjon. Styret overvåker administrasjonen og sikrer at retningslinjer og rammer overholdes.

Administrerende banksjef sørger for å operasjonalisere styrets målsettinger og retningslinjer, og sammen med den øvrige ledelsen etablerer, vedlikeholder og driver rammeverket for bankens risikostyring og internkontroll. Administrerende banksjef har ansvar for å påse at risikostyring og internkontroll blir gjennomført, overvåket og dokumentert på en forsvarlig måte.

Risikokontrollfunksjonen kontrollerer etterlevelsen av styrets beslutninger og utarbeider rapporter til ledelsen og styret.

Omfang og organisering av risikostyring og internkontroll

Bankens risikostyring og internkontroll er organisert på en slik måte at alle risiki som har vesentlig betydning for bankens måloppnåelse identifiseres, vurderes og kontrolleres. Risikostyring og internkontroll er en integrert del av bankens daglige drift, og organiseres slik at kontrolloppgavene holdes adskilt fra det praktisk utførende arbeidet, og slik at de ansatte ikke kommer i noen interessekonflikt. Det praktiske arbeidet med bankens internkontroll kan av adm. banksjef delegeres nedover i organisasjonen.

Internkontrollen er konsentrert om vesentlige deler av bankens virksomhet og om produkter og rutiner hvor risikoen for at noe kan gå galt og konsekvensene av at noe går galt er størst. Forutsetning for at det etableres kontrollen skal være at kontrollkostnadene er lavere enn en risikoveiet konsekvens av de feilene som søkes forhindret ved kontrollen.

Informasjon og kommunikasjon

For at risikostyringen og internkontrollen skal være effektiv, forutsettes det at banken til enhver tid sørger for å ha pålitelige informasjons- og datasystemer for alle vesentlige deler av bankens virksomhet. Internt i organisasjonen skal det etableres effektive kommunikasjonskanaler, slik at

alle ansatte er informert om og har forståelse for sine arbeidsoppgaver og sitt ansvarsområde.

Krav til skriftlighet/dokumentasjon i internkontrollen

Kontrollopplegget er laget slik at det tydelig viser:

- hvilke kontroller som skal gjennomføres innenfor det enkelte risikoområdet
- hvor ofte kontrollene skal gjennomføres
- hvem som skal foreta kontrollhandlingene

All dokumentasjon som vedrører internkontrollen betraktes som regnskapsmateriell og oppbevares i henhold til de regler som gjelder på dette området.

Risikovurdering ved innføring av nye produkter og systemer

Banken skal ikke tilby nye vesentlige produkter eller innføre nye systemer uten at det på forhånd er foretatt en vurdering av produktets eller systemets aktuelle risikoer. Rutiner og eventuelle kontrolltiltak skal utarbeides, dokumenteres og godkjennes av administrasjonen før et nytt produkt tilbys eller et nytt system innføres.

Rapportering og oppfølging av risikostyring og internkontroll

Rapportering og oppfølging av bankens risiki foretas jevnlig etter fastsatte frister. Minst én gang årlig foretas det en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder i banken. Alle ledere med ansvar for risikotagning skal en gang årlig rapportere til adm. banksjef om vesentlige risiki innenfor sitt respektive ansvarsområde. Det blir for hvert område foretatt en oppsummering av kontrollhandlinger som er gjennomført med kommentarer til avvik, og gitt en vurdering av om internkontrollen har vært gjennomført på en tilfredsstillende måte. I den årlige risikorapporten blir det for hvert risikoområde gitt en samlet vurdering av risikosituasjonen med kommentarer til svakheter i kontrollsystemet og forslag til tiltak/forbedringer.

Adm. banksjef lager etter hver årlige gjennomgang av vesentlige risikoer en rapport med sine konklusjoner av gjennomgangen til styret. Her fremgår

det hvilke tiltak som er iverksatt for å redusere den reelle risiko. Denne rapporten forelegges styret innen januar det påfølgende år.

Godtgjørelse til styret

Valgkomiteen foreslår godtgjørelsen til styret, som fastsettes av forstanderskapet. Godtgjørelsen til styret er ikke resultatavhengig. Styrets godtgjørelse fremgår av note 8 i regnskapet. Godtgjørelse utover dette dekkes eventuelt etter regning.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret har vedtatt retningslinjer for godtgjørelsesordninger i Skue Sparebank. Disse retningslinjene gjelder for fastsettelse av godtgjørelse til adm. banksjef og øvrige ledende ansatte.

Generelle retningslinjer for bankens godtgjørelsesordning:

- Bidra til at banken tiltrekker og beholder den kompetansen banken trenger for å nå sine overordnede mål
- Er i samsvar med bankens langsiktige interesser
- Bidra til å fremme og gi incentiver til god styring og kontroll med bankens risiko
- Motvirke høyere risikotakning enn bankens risikotoleranse definert i risikopolitiser med videre
- Bidra til å unngå interessekonflikter, spesielt mellom risikotakning og kontroll
- Være innenfor lovkravene spesifisert i Forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner

Retningslinjene omfatter følgende elementer:

- Naturalytelser
- Bonuser
- Tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner og andre former for godtgjørelse som er knyttet til aksjer/egenkapitalbevis i banken eller datterselskap
- Pensjonsordninger
- Etterlønsordninger

Spesielle retningslinjer for variabel godtgjørelse

Dersom man tar i bruk en variabel godtgjørelsesordning skal disse følge forskriftens krav:

- Sammensetningen av fast og variabel godtgjørelse skal være balansert. Den faste delen av godtgjørelsen skal være tilstrekkelig høy til

at banken kan unnlate å utbetale den variable delen. For adm. banksjef samt medlemmer av ledergruppen skal den variable delen ikke utgjøre mer enn halvparten av den faste godtgjørelsen.

- Den variable godtgjørelsen skal være basert på en kombinert vurdering av oppnådd resultat både for vedkommende person og banken som helhet i tillegg til eventuelt området man har ansvaret for. Ved måling av resultater skal banken hensynta risiko og kostnader knyttet til behov for kapital og likviditet, og grunnlaget skal være risikjusterte resultater over en periode på minst 2 år.
- Minst halvparten av den årlige variable godtgjørelsen skal gis i form av egenkapitalbevis eller av betinget kapital som avspeiler bankens verdutvikling. Disse midlene skal ikke kunne disponeres tidligere enn jevnt fordelt over en periode på minst 3 år. Slik del av variabel godtgjørelse skal reduseres eller falle helt bort dersom bankens resultatutvikling i etterkant tilsier dette. Det samme gjelder hvis en etterprøving av risikjusteringene som lå til grunn for beregning av den variable godtgjørelsen tilsier dette.
- Samlet variabel godtgjørelse skal ikke begrense bankens evne til å styrke den ansvarlige kapitalen
- Eventuelle sluttvederlag ved opphør av arbeidsforhold skal tilpasses de resultater som er oppnådd over tid og utformes slik at manglende resultater ikke blir belønnet. Som sluttvederlag regnes også innvilgelse av ikke opptjente førtidspensjonsordninger.
- Det skal ikke gis garantert variabel godtgjørelse. Ledende ansatte skal heller ikke ha avtaler eller forsikringer som sikrer bortfall av prestasjonsbetinget godtgjørelse

Ansatte med kontrolloppgaver og øvrige

Godtgjørelse til ansatte med kontrolloppgaver skal være uavhengig av resultatet til banken.

Banken skal ikke ha variable godtgjørelsesordninger for styret og forstanderskap.

Godtgjørelsesutvalg

Banken har et eget godtgjørelsesutvalg oppnevnt av styret. Utvalget består av samtlige styremedlemmer.

Godtgjørelsesutvalget skal forberede alle saker om godtgjørelsesordninger før sakene behandles og besluttet av styret. Styret er ansvarlig for å god-

kjenne og vedlikeholde retningslinjene for godtgjøring. Styret skal også godkjenne enhver materiell endring eller unntak fra godtgjørelsesretningslinjene, og vurdere og overvåke effektene.

Hvis banken velger å ha en variabel godtgjørelsesordning som må følge forskriftens krav, skal godtgjørelsesutvalget innhente synspunkter fra bankens kontrollfunksjoner blant annet for å sikre at bankens prosesser for å risikjustere resultatene er tilfredsstillende.

Godtgjørelse til ledende ansatte fremgår under «Generelle regnskapsprinsipper - Ytelser til ansatte» samt i note 8 i regnskapet.

Informasjon og kommunikasjon

Banken rapporterer regnskapsinformasjon gjennom fire delårsrapporter, samt årsrapport med styrets årsberetning. Det vektlegges åpenhet og likebehandling i informasjonshåndteringen.

Banken vil offentliggjøre regnskapsutviklingen gjennom børsmeldinger. Komplette års- og delårsrapporter vil være tilgjengelige på bankens hjemmeside og på Oslo Børs.

I 2016 offentliggjøres delårsrapportene den 11. mai, 10. august og 11. november.

Selskapsovertakelse

Siden banken i hovedsak er en selveiende institusjon, er det ikke aktuelt å nedfelle hovedprinsipper for hvordan styret bør opptre ved eventuelle overtakelsestilbud.

Lovpålagt eierbegrensning og begrenset eierrepresentasjon gjør det lite relevant med hovedprinsipper for overtakelsestilbud.

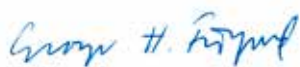
Revisor

Ekstern revisor skal se til at bankens formuesforvaltning og regnskapsføring er ivaretatt på en betryggende måte og i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

Den eksterne revisjon utføres av PricewaterhouseCoopers AS ved statsautorisert revisor Magne Sem. Revisjonsberetningen for 2015 er gjengitt i årsrapporten. Revisor deltar i møte i revisjonsutvalget og styret har årlig møte med ekstern revisor. Honorar for revisjon og konsulentbistand fremgår av note 8.

I tillegg til ekstern revisjon gjennomføres et internt kontrollarbeid i samsvar med Forskrift om klargjøring av kontrollansvar, dokumentasjon og bekreftelse av den interne kontroll med administrativ rapportering til styret, samt rapporter fra kontrollkomiteens arbeid.

Nesbyen, 17. februar 2016

George H. Fulford
styrets leder

Lars Terje Slåke
styrets nestleder

Kristian Haraldset

Ulrikke Ytteborg

Marit Sand Deinboll

Kåre Trillhus

Per Egil Gauteplass
ansattes representant

Hans Kristian Glesne
adm. Banksjef

Informasjon om styret

Styrets leder

George H. Fulford, Drammen

(f. 1951) Advokat. Partner i Fulford Pettersen & Co Advokatfirma DA. Styremedlem i Nes Prestegjelds Sparebank siden 2005, styrets leder siden 2006. Har juridisk embedseksamen samt utdannet revisor og bedriftsøkonom fra BI. Har tidligere arbeidet hos Fylkesskattesjefen i Buskerud, Skattedirektoratet samt vært dommerfullmektig ved Eiker, Modum, Sigdal Sorenskriverembede. Var banksjef i Sparebanken Buskerud/Sparebanken NOR fra 1984-94. Siden 1994 har han vært partner i advokatfirmaet Fulford Pettersen & Co DA.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 12.121

Styrets nestleder

Lars Terje Slåke, Geilo

(f. 1947) Ansatt i Ustekveikja Energi fra 2001 til 2015 som økonomiansvarlig. 2 år i kommunerevisjon, 6 år Highland Hotel som organisasjonssjef og i Kreditkassen på Geilo 1972 - 93 som kontorsjef. Utdannet innen økonomi via Bankakademiet. Styremedlem i Hol Sparebank fra 2010, og styreleder siden 2011.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Kåre Trillhus, Hol

(f. 1950) Ansatt som daglig leder i Hallingdal Kraftnett fra 1998 til 2015. Oslo Energi Produksjon i perioden 1978-1998. Styreverv i Hallingdal Trepellets AS, Hallingdal Bioenergi AS, Kittilsviken Kraftverk AS, Flå IT-senter AS og Torpomoen Drift AS. Utdannet ved Norges Tekniske Høyskole (NTNU). Styremedlem i Hol Sparebank siden 2000 og nestleder siden 2010.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Marit Sand Deinboll, Nore og Uvdal

(f. 1969) Jobber som advokat i eget firma (advokat Marit Sand Deinboll). Har vært styremedlem i Nes Prestegjelds Sparebank siden 2005. Hun har juridisk embedseksamen og har tidligere jobbet som kunderådgiver i Nes Prestegjelds Sparebank. Hun har også erfaring fra Nore og Uvdal kommune som konsulent, prosjektleder og daglig leder for Nore og Uvdal Næringssselskap SA, rådgiver i Hallingdal økonomiservice AS, advokatfullmektig hos advokat Inge Hetland og selvstendig næringsdrivende i Numedal rettshjelp.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Kristian Haraldset, Nes

(f. 1969) Ansatt som avdelingsleder/arkitekt hos Årstidene Arkitekter AS - Norge siden 2007. Har vært avdelingsleder hos Roar Jørgensen AS fra 2002 til 2007. Har før det bodd 11 år i Danmark. Jobbet hos Årstidene Arkitekter i Silkeborg/Danmark fra 1996 til 2002. Utdannet fra VIA Universitet Campus - Horsens/Danmark.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Ulrikke Ytteborg, Nes

(f. 1974) Jobber i Regionrådet for Hallingdal og har siden 2011 hatt ansvar for bolystsatsningen og merkevarebyggingen i Hallingdal. Ansatt i Nes kommune fra 2004-2013 som leder for informasjonsavdeling. Jobbet 1 år i Nes Prestegjelds Sparebank på Nesbyen innen personmarked. Har 6 års erfaring innen organisasjons- og medarbeiderutvikling og ledelse fra SAS. Utdannet Diplommarkedsfører fra BI og Norges Markedshøyskole.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Per Egil Gauteplass, ansattes representant

(f. 1970) Ansatt som kunderådgiver i Hol Sparebank siden 1992. I tillegg har han vært forsikringsansvarlig i banken siden 1999. Hol Lensmannskontor i 5 år bl.a. med namssaker. Utdanning vgs Handel & Kontor. Styremedlem i Hol Sparebank siden 2009 og ansattes varamedlem fra 2007-09.

Antall egenkapitalbevis i Skue Sparebank: 0

Resultatregnskap

(Tall i hele tusen kroner)	Note	2015	2014
Renteinntekter		289 762	338 282
Rentekostnader		-143 023	-201 656
Netto renteinntekter	3	146 739	136 626
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		47 248	49 257
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		-8 782	-8 665
Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	4	38 466	40 592
Utbytteinntekter		8 828	6 421
Andre gevinster/ (tap) netto	5	-9 109	6 188
Andre driftsinntekter	6	5 092	3 916
Lønnskostnader	7,8	-46 446	-60 115
Generelle administrasjonskostnader	7	-25 556	-27 218
Avskrivninger	22,23,24	-5 968	-6 143
Andre driftskostnader	9	-23 770	-20 268
Tap på utlån og garantier	10	-9 433	-14 480
Resultat før skatt		78 843	65 519
Skattekostnad	11	-17 478	-16 325
Årsresultat		61 365	49 194
Utvidet resultatregnskap			
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultatet</i>			
Estimatavvik på pensjonsordninger	30	7 659	-19 227
Skatteeffekt poster som ikke vil bli omklassifisert		-2 068	5 191
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultatet</i>			
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	29	16 257	28 005
Skatteeffekt poster som kan bli omklassifisert		-209	-57
Utvidet resultat etter skatt		21 639	13 912
Årets totalresultat		83 004	63 106
Resultat pr. egenkapitalbevis for den del av årsresultatet som er tilordnet bankens egenkapitalbevisiere (NOK pr. egenkapitalbevis)			
Resultat pr. egenkapitalbevis	12	13,80	11,57
Det er ingen instrumenter med utvanningseffekt. Utvannet resultat pr bevis er derfor identisk.			

Balanse

(Tall i hele tusen kroner)	Note	2015	2014
EIENDELER			
Konter og fordringer på sentralbanker	13	85 120	217 398
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	244 366	202 925
Brutto utlån før nedskrivninger	15,16	6 576 126	6 200 335
Individuelle nedskrivninger	17	-17 907	-26 120
Nedskrivninger på grupper av utlån	17	-10 777	-11 799
Netto utlån og fordringer på kunder		6 547 442	6 162 416
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	18	1 082 212	1 103 284
Verdipapirer som holdes til forfall	19	5 025	5 027
Verdipapirer tilgjengelig for salg	18,20	175 956	155 662
Finansielle derivater		469	557
Utsatt skattefordel	21	0	1 731
Immaterielle eiendeler	22	5 142	4 323
Varige driftsmidler	23	76 230	76 629
Investerings eiendommer	24	14 911	15 727
Andre eiendeler	25	24 933	31 948
SUM EIENDELER		8 261 806	7 977 627
GJELD OG EGENKAPITAL			
Gjeld til kredittinstitusjoner	26	1 743	51 996
Innskudd fra kunder	27	6 136 998	5 846 340
Finansielle derivater		24 079	24 327
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	28	1 210 851	1 224 691
Ansvarlig lånekapital	28	90 277	90 215
Betalbar skatt	11	17 492	15 243
Utsatt skatt	21	619	0
Andre forpliktelser	29	28 614	30 542
Pensjoner	30	12 208	29 838
SUM GJELD		7 522 881	7 313 192
Innskutt egenkapital	31,32	172 838	172 838
Opptjent egenkapital	33	566 087	491 597
EGENKAPITAL		738 925	664 435
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		8 261 806	7 977 627

Nesbyen, 17. februar 2016

George Fulford
styrets leder

Lars Terje Slåke
styrets nestleder

Kåre Trillhus

Ulrikke Ytteborg

Kristian Haraldset

Marit Sand-Deinboll

Per Egil Gautepluss

Hans Kristian Glesne
adm. banksjef

Endringer i egenkapital

	Innskutt egenkapital			Opptjent egenkapital					
	Egenkapital- bevis	Overkurs- fond	Spare- bankens grunnfond	Utjevnings- fond	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Sum kontrollerende	Ikke- kontrollerende	Sum
Egenkapital 31.12.2013	55 195	117 643	345 721	81 533	4 821	2 779	607 692	1 655	609 347
Årsresultat			29 314	21 765	1 200	-3 085	49 194		49 194
Utvidet resultat			-8 197	-5 839		27 948	13 912		13 912
Årets totalresultat 2014	0	0	21 117	15 926	1 200	24 863	63 106	0	63 106
Utbetalt utbytte for 2013				-5 643			-5 643		-5 643
Utbetalt gaver					-860		-860		-860
Kjøp ikke-kontrollerende forut for fusjon			81	58			139	-1 655	-1 516
Sum transaksjoner med eiere	0	0	81	-5 585	-860	0	-6 364	-1 655	-8 019
Egenkapital 31.12.2014	55 195	117 643	366 919	91 874	5 161	27 642	664 435	0	664 435
Årsresultat			35 893	25 952	1 500	-1 980	61 365		61 365
Utvidet resultat			3 300	2 291		16 048	21 639		21 639
Årets totalresultat 2015	0	0	39 193	28 243	1 500	14 068	83 004	0	83 004
Utbetalt utbytte for 2014				-7 524			-7 524		-7 524
Utbetalt gaver					-990		-990		-990
Sum transaksjoner med eiere	0	0	0	-7 524	-990	0	-8 514	0	-8 514
Egenkapital 31.12.2015	55 195	117 643	406 112	112 593	5 671	41 710	738 925	0	738 925

Kontantstrømoppstilling

(Tall i hele tusen kroner)	Note	2015	2014
Kontantstrømmer fra virksomheten			
Resultat før skattekostnad		78 843	65 519
Avskrivninger mv av varige driftsmidler	22,23,24	5 968	6 143
Tap/ gevinst ved salg av driftsmidler	23, 24	-32	270
Tap/ gevinst ved salg av verdipapirer		766	-6 185
Verdiendring valuta		-4 001	-1 120
Endring pensjonsforpliktelse	30	-19 431	-5 885
Verdiendring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir og ansvarlig lånekapital	28	-2 778	527
Verdiendring aksjer, sertifikater og obligasjoner		5 596	-12 683
Endring i nedskrivninger på utlån	17	-4 849	-10 612
Betalte skatter	11	-15 157	-9 050
Netto endring utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	-41 441	18 532
Netto endring utlån til kunder	15	-376 502	126 963
Netto innbetalt salg overtatte eiendeler	25	12 118	5 989
Netto endring finansielle derivater		-160	14 922
Netto endring øvrige fordringer	25	-28	-488
Netto endring gjeld til kredittinstitusjoner	26	-45 541	-80 267
Netto endring innskudd fra kunder	27	290 658	387 064
Netto endring avsetning påløpte kostnader og forpliktelser	29	-2 067	3 773
Netto endring annen gjeld	29	139	-573
Netto kontantstrøm fra virksomheten		-117 899	502 839
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		-426 163	-934 148
Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler i andre foretak		436 838	603 035
Utbetalinger ved kjøp av aksjer i datterselskap		0	-1 500
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler mv.	22,23,24	-5 890	-3 869
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler mv.		350	2 893
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		5 135	-333 589
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Utbetalinger ved tilbakebetalinger av innskutt egenkapital	31	0	0
Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	28	0	-40 000
Innbetalinger ved utstedelse av obligasjonsgjeld	28	350 000	490 000
Utbetalinger ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld	28	-361 000	-473 000
Utbetalinger av utbytte/ gaver		-8 514	-6 513
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-19 514	-29 513
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		-132 278	139 737
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	13	217 398	77 661
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	13	85 120	217 398

Nøkkeltall

Resultatsammendrag	2015	2014
Netto renteinntekter	146 739	136 626
Netto andre driftsinntekter ekskl. Andre gevinster/ (tap) netto	52 386	50 929
Andre gevinster/ (tap) netto	-9 109	6 188
Netto inntekter	190 016	193 743
Driftskostnader	-101 740	-113 744
Tap på utlån og garantier	-9 433	-14 480
Resultat før skattekostnad	78 843	65 519
Skattekostnad	-17 478	-16 325
Årsresultat	61 365	49 194
Lønnsomhet		
Egenkapitalrentabilitet (årsoverskudd etter skatt i % av gjennomsnittlig egenkapital)	8,7 %	7,7 %
Rentenetto	1,83 %	1,73 %
Kostnadsprosent	53,5 %	58,7 %
Kostnadsprosent korrigert (ekskl. Andre gevinster/ (tap) netto samt utbytte)	53,5 %	62,8 %
<i>Egenkapitalrentabilitet justert*</i>	6,5 %	7,7 %
<i>Kostnadsprosent justert*</i>	62,0 %	58,7 %
<i>Kostnadsprosent korrigert justert*</i>	61,9 %	62,8 %
<i>* justert for engangseffekt pensjoner 2015</i>		

Nøkkeltall fra balansen	2015	2014
Forvaltningskapital	8 261 806	7 977 627
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	8 007 795	7 880 331
Egenkapital	738 925	664 435
Brutto utlån	6 576 126	6 200 335
Brutto utlån i % av forvaltningskapital	79,6 %	77,7 %
Utlånsvekst (brutto) siste 12 måneder	6,1 %	-2,2 %
Innskudd fra kunder	6 136 998	5 846 340
Innskudd fra kunder i % av forvaltningskapital	74,3 %	73,3 %
Innskuddsdekning (innskudd i % av brutto utlån)	93,3 %	94,3 %
Innskuddsvekst siste 12 måneder	5,0 %	7,1 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	127,0 %	90,0 %
Tap og mislighold		
Tapsprosent utlån i % av brutto utlån	0,14 %	0,23 %
Misligholdte engasjementer i % av brutto utlån	1,22 %	1,79 %
Tapsutsatte engasjementer i % av brutto utlån	0,31 %	0,44 %
Soliditet		
Netto ansvarlig kapital	725 331	663 896
Beregningsgrunnlag	4 670 056	4 514 601
Ren kjernekapitaldekning i %	14,86 %	13,60 %
Kjernekapitaldekning i %	15,53 %	14,70 %
Kapitaldekning i %	15,53 %	14,70 %
Kontor og bemanning		
Antall årsverk	82,8	84,0
Antall kontorer	8	8

Noter til IFRS årsregnskap for 2015

Generelle regnskapsprinsipper

- Note 1 Finansiell risiko
- Note 2 Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger
- Note 3 Netto renteinntekter
- Note 4 Netto provisjonsinntekter og inntekter fra andre banktjenester
- Note 5 Andre gevinster/ (tap) netto
- Note 6 Spesifikasjon av andre inntekter
- Note 7 Lønnskostnader og administrasjonskostnader
- Note 8 Ytelser til ansatte og tillitsmenn
- Note 9 Andre driftskostnader
- Note 10 Tap på utlån og garantier
- Note 11 Skattekostnad
- Note 12 Resultat pr. egenkapitalbevis
- Note 13 Kontanter og kontantekvivalenter
- Note 14 Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner
- Note 15 Utlån til og fordringer på kunder
- Note 16 Utlån og garantiansvar – risikoklassifisering
- Note 17 Tapsnedskrivninger og tapskostnader
- Note 18 Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet
- Note 19 Verdipapirer som holdes til forfall
- Note 20 Verdipapirer tilgjengelig for salg
- Note 21 Utsatt skatt/skattefordel
- Note 22 Immaterielle eiendeler
- Note 23 Varige driftsmidler
- Note 24 Investeringseiendommer
- Note 25 Andre eiendeler
- Note 26 Gjeld til kredittinstitusjoner
- Note 27 Innskudd fra kunder
- Note 28 Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer
- Note 29 Andre forpliktelser
- Note 30 Pensjonsforpliktelser
- Note 31 Egenkapitalbevis
- Note 32 Egne egenkapitalbevis
- Note 33 Fond for urealiserte gevinster
- Note 34 Garantiansvar
- Note 35 Misligholdte låneengasjementer
- Note 36 Forfalte, ikke nedskrevne engasjement
- Note 37 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser
- Note 38 Tidspunkt frem til avtalt/ sannsynlig endring av rentebetingelser
- Note 39 Finansielle instrumenter fordelt på valuta
- Note 40 Restløpetid på balanseposter
- Note 41 Beregning av kapitaldekning
- Note 42 Utbytte pr. egenkapitalbevis
- Note 43 Egenkapitalbevisiere
- Note 44 Nærstående parter
- Note 45 Leieavtaler
- Note 46 Virksomhetssammenslutning
- Note 47 Hendelser etter balansedagen

Generell informasjon

Skue Sparebank er en selvstendig sparebank som tilbyr finansielle produkter og tjenester innenfor områdene sparing/ plassering, utlån, betalingsformidling, samt liv- og skadeforsikring. Bankens målsetting er å være en fullservicebank med stor grad av nærhet til kundene. De viktigste kundene er personkunder, primærnæringer, små og mellomstore bedrifter, samt offentlig sektor.

Skue Sparebank er registrert og hjemmehørende i Norge, med forretningsadresse på Geilo. Banken har postadresse: Jordeshagen 5, 3540 Nesbyen.

Banken er notert på Oslo Børs med egenkapitalbevis og obligasjonsgjeld.

Regnskapet gjelder for perioden 01.01. til 31.12.2015. Alle tall er presentert i norske kroner og i hele tusen, med mindre annet er spesifisert i note.

Regnskapet ble vedtatt av styret den 17. februar 2016 og forstanderskapet den 16. mars 2016.

Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Skue Sparebank avlegger regnskapet i henhold til internasjonale regnskapsprinsipper (International Financial Reporting Standards, IFRS) og regnskapsstandarder (International Accounting Standards, IAS) som fastsatt av EU. Resultatregnskap og balanse viser ett års sammenligningstall.

Regnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet, men der følgende poster er målt til virkelig verdi: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, finansielle derivater og finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi over resultatet. Det er under regnskapsprinsipper eller den enkelte note til regnskapet for øvrig redegjort nærmere for de benyttede prinsipper for de aktuelle regnskapsposter med henvisning til de enkelte regnskapsposter.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av bankens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 2.

Nye og endrede standarder som er tatt i bruk av banken i 2015

IFRIC 21 *Avgifter* fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet til IAS 37 *Avsetninger*. Fortolkningen omhandler hva den utløsende hendelsen er, som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse. Fortolkningen får konsekvenser for innregningen av avgift fra Sikringsfondet.

Ingen øvrige nye og endrede standarder har påvirkning på bankens regnskap i 2015.

Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor banken ikke har valgt tidlig anvendelse

Banken har ikke valgt tidlig anvendelse av følgende nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger:

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. Den komplette versjonen av IFRS 9 ble utgitt i juli 2014. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre kategorier: virkelig verdi over utvidet resultat, virkelig verdi over resultatet og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. Egenkapitalinstrumenter skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi over resultatet. Foretaket kan velge å presentere verdiendringene over utvidet resultat, men valget er bindende, og ved senere salg kan ikke gevinst/tap reklassifiseres over resultatet. Verdifall som skyldes kredittrisiko skal nå innregnes basert på forventet tap i stedet for dagens modell der tap må være pådratt. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdi-opsjonen er tatt i bruk for en finansiell forpliktelse, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat. IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon kreves fortsatt. Standarden trer i kraft for regnskapsåret

2018, men tidliganvendelse er tillatt. Banken har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på bankens regnskap.

Segmentinformasjon

Segmenter er definert som virksomhetsområder. Det vurderes ikke å foreligge vesentlige forskjeller på risiko og avkastning knyttet til de produkter, tjenester og geografiske markeder banken opererer i, og banken består således av ett segment. Dette er i samsvar med intern rapportering.

Omregning av utenlandsk valuta

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til norske kroner til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av bankens pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres.

Alle valutagevinster og -tap på pengeposter presenteres på resultatlinjen «andre gevinster/ (tap netto)».

Valutavirkningen på ikke-pengeposter (både eiendeler og forpliktelser) inngår som del av vurderingen av virkelig verdi.

Valutadifferanser på ikke-pengeposter, slik som derivater, resultatføres som en del av samlet gevinst og tap.

Finansielle eiendeler

Banken klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: Til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer, investeringer som holdes til forfall og eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Klassifisering

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er i hovedsak finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige

prissvingninger. Banken har klassifisert enkelte aksjer, fondsandeler og rentepapirer i denne kategorien. Derivater regnes alltid som til virkelig verdi over resultatet, med mindre de er en del av en sikring. I tillegg er en del av fastrente utlån og fastrenteinnskudd frivillig klassifisert til virkelig verdi over resultatet. For fastrente utlån/innskudd er det inngått renteswapper for sikring av renterisiko. For å unngå regnskapsmessig misforhold regnskapsføres disse til virkelig verdi over resultatet sammen med verdiendring på renteswappene.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som ikke omsettes i et aktivt marked.

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med faste eller bestembare betalinger som banken har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall. En liten andel obligasjoner er klassifisert i denne kategorien.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivate finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. Aksjer og fondsandeler som er anskaffet for annet formål enn å oppnå kortsiktig gevinst er plassert i denne kategorien.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av finansielle eiendeler regnskapsføres på transaksjonstidspunktet, som er den dagen banken forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og banken i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet vurderes til virkelig verdi etter førstegangs balanseføring. Endringer i virkelig verdi fastsettes ved bruk av «clean-price» metode, dvs eksklusive påløpte renter.

Utlån og fordringer med flytende rentebetingelser regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rente. Banken har også fastrente utlån som vurderes til virkelig verdi med sammenligning av observerbare markedsverdier for rentebytteavtaler med tilsvarende løpetid som de aktuelle utlån. Gevinst og tap som skyldes endringer i virkelig verdi føres i resultatregnskapet som verdiendringer. Fast rente utlån er klassifisert til virkelig verdi over resultatet for å redusere uoverensstemmelse i regnskapsmessig behandling med derivater inngått for å redusere renterisiko på lånene. Opptjente renter og over/underkurs regnskapsføres som renter. Renterisikoen i fastrente utlånene styres med rentebytteavtaler som bokføres til virkelig verdi.

Obligasjoner som klassifiseres som holde til forfall, måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente, jfr. omtale av denne metoden under avsnittet om utlån.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som «finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet», inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet i den perioden de oppstår. Gevinster og tap presenteres på resultatlinjen «andre gevinster/ (tap) netto». Renteinntekt og utbytte presenteres henholdsvis på linjene «renteinntekter og lignende inntekter» og «utbytte o.a. inntekter av verdipapirer». Utbytte fra finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er inkludert i andre inntekter når bankens rett til utbytte er fastslått.

Verdiendringer på egenkapitalinstrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg føres over utvidet resultat. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg selges eller nedskrives, reverseres samlet verdiregulering som er ført i utvidet resultat og føres over resultatet som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer. Dette presenteres i resultatlinjen «andre gevinster/ (tap) netto».

Virkelig verdi av børsnoterte investeringer er basert på gjeldende kjøpskurs. Hvis markedet for verdipapiret ikke er aktivt (eller hvis det gjelder et verdipapir som ikke er børsnotert), bruker banken verdsettelsesteknikker for å fastsette den virkelige verdien. Disse omfatter nylig gjennomførte transaksjoner til markedsvilkår, henvisning til andre instrumenter som i vesentlig grad er like, bruk av diskontert kontantstrømsanalyse og opsjonsmodeller. Teknikkene vektlegger markedsinforma-

sjon i størst mulig grad og i minst mulig grad selskaps-spesifikk informasjon.

På hver balansedag vurderer banken om det finnes objektive bevis på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg, vil et betydelig (over 20 %) eller langvarig (over 6 mnd) fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være et objektive bevis på at aksjen er verdiforringet. Der- som slike objektive bevis foreligger for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, reverseres tap som tidligere er ført over utvidet resultat og føres i resultatet. Verdiforringelse på aksjer og tilsvarende instrumenter ført i resultatregnskapet reverseres ikke gjennom resultatregnskapet.

Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser skal motregnes og presenteres netto i balansen når det er en motregningsrett som kan håndheves og en har til hensikt å gjøre opp netto eller å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig.

Utlån og nedskrivninger på utlån

Utlån med flytende rente er vurdert til amortisert kost. Amortisert kost defineres som balanseført verdi ved første gangs måling, justert for mottatte avdrag, evt. akkumulert periodisering av gebyrer, provisjoner og lignende, samt evt. nedskrivning for tap. Amortiseringen skjer ved bruk av effektiv rente. Effektiv rente er den rente som neddiskonterer den forventede fremtidige kontantstrøm til balanseført verdi av instrumentet

Individuelle nedskrivninger

Det foretas en individuell tapsnedskrivning hvis det foreligger objektive indikasjoner på en taps- hendelse. Lånet nedskrives til verdien av fremtidige estimerte kontantstrømmer diskontert med eiendelenes opprinnelige effektive rente.

Gruppenedskrivninger

Utlånsporteføljen er inndelt i grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper, og nedskrivning foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i utlånsgruppen. Utvikling i økonomi og sikkerheter ligger til grunn for privatkunders risikoklasse. Tilsvarende faktorer vurderes for næringslivskunder i tillegg til bedriftsinterne og -eksterne forhold. Endringer i faktiske forhold som

bestemmer kunders risikoklassifisering bidrar til forskyvninger porteføljens risikoklasser og fører til opp- eller nedskrivning på grupper av utlån. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og amortisert kost.

Lån som er individuelt vurdert og det er foretatt en nedskrivning på er utelatt fra gruppevurderingene.

Utlånsportefølje i boligkreditselskap

Skue Sparebank har en portefølje av utlån som er plassert i boligkreditselskapet Eika BoligKreditt AS (EBK). Porteføljens bokføres ikke i bankens balanse, og fraregnes etter reglene i IAS 39. Overføring av lån til EBK og regnskapsmessig behandling av disse lånene kan deles inn i tre kategorier etter partsstatus:

1. Nye lån

Når banken etablerer et nytt lån i EBK skjer dette ved opprettelse av en ny låneavtale hvor EBK er eneste långiver og part. Det utstedes nye lånedokumenter hvor det tydelig fremgår at EBK er långiver, og at bankens rolle er å være lokal representant for EBK, herunder å forestå kontakt mellom kunden og EBK. Banken har således ingen partrolle i låneavtalen, og har aldri hatt slik rolle i det låneforholdet som er etablert. Det aktuelle lån har således aldri vært en eiendel i bankens balanse, og fraregning eller ikke er således ikke en problemstilling for bankens regnskapsføring.

2. Nye lån som innfris lån i banken

Banken oppretter et nytt lån i EBK, men hele eller deler av lånet benyttes til å innfri et løpende låneforhold i banken. Det forhold at banken ikke er part i låneavtalen, og heller ikke har vært part i denne låneavtalen, taler for at slike tilfeller ikke behandles annerledes enn lån under kategori 1, og at det lånet som er innfridd i banken fraregnes i bankens balanse på vanlig måte.

3. Løpende lån som overføres fra bankens balanse til EBK

Dette er tilfeller hvor banken har et løpende låneforhold med en kunde, og overdrar (cesjon) dette låneforholdet til EBK. I disse tilfellene har banken vært part i en låneavtale med kunden, og det er denne avtalen som overdras til EBK. Det blir i disse tilfellene ikke opprettet nye lånedokumenter, og EBK overtar bankens rettigheter og forpliktelser etter den gjeldende låneavtale. Slike låneforhold

kan gi grunnlag for en nærmere vurdering mht om lånet kan fraregnes.

Bankens portefølje i EBK består i all hovedsak lån i kategori 1. I tillegg er det overført et mindre volum i kategori 3. For lån som er overført fra bankens til EBK har ny eier (EBK) overtatt alle rettigheter og plikter knyttet til låneforholdet, herunder risiko og fortjenestepotensialet ved eierskapet, og lånene er derfor fraregnet i bankens balanse.

Bankens volum i EBK i de ulike kategoriene er oppgitt i note 15.

Sikringsbokføring og finansielle derivater

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontrakten inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument etter IAS 39.

Banken benytter virkelig verdi sikring gjennom bruk av rentebytteavtaler til sikring av renteesponering. Endring i virkelig verdi på øremerkede derivater som kvalifiserer for virkelig verdisikring og som er effektive, føres over resultatregnskapet sammen med endringen i virkelig verdi knyttet til den sikrede risikoen på den tilhørende sikrede forpliktelse. Virkelig verdisikring benyttes til sikring av fastrente innlån og plasseringer i fastrente obligasjoner. Gevinst eller tap knyttet til både effektiv og ineffektiv del av rentebytteavtaler som sikrer innlån og plasseringer regnskapsføres under «andre gevinster/ (tap) netto». Renter fra derivater føres i resultatregnskapet som en justering til bankens øvrige renteinntekter/-kostnader.

Ved inngåelse av sikringsforhold dokumenterer banken sammenhengen mellom sikringsinstrumentene og sikringsobjektene, i tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Bankens dokumenterer også sikringens effektivitet både ved inngåelse av sikringsforholdet og løpende i sikringsperioden.

Finansielle garantier

En finansiell garantikontrakt er en kontrakt som krever at utstederen erstatter innehaveren for tap som denne pådrar seg når en bestemt debitor

unnlater å betale ved forfall iht vilkårene i et gjeldsinstrument.

Banken måler garantier ved førstegangsinnregning til virkelig verdi den dagen garantien gis. Virkelig verdi av garantien er null på avtaletidspunktet fordi alle garantier inngås på forretningsmessig basis og avtalt pris tilsvarer verdien av garantiforpliktelsen. Ved etterfølgende målinger vurderes garantiene til høyeste verdi av opprinnelig verdi fratrukket amortiserte gebyrer og beste estimat av det beløp som kreves for å gjøre opp garantien. Provisjonsinntekter føres over garantiens løpetid under «Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester».

Bankens garantier er vist i note 34.

Renteinntekter- og kostnader

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på effektiv rentes metode. Alle gebyrer knyttet til rentebærende innlån og utlån inngår i beregningen av effektiv rente og amortiseres over forventet løpetid.

Renteinntekter og -kostnader på rentebærende finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet klassifiseres som renteinntekt eller -kostnad. Andre verdiendringer inngår i «andre gevinster/ (tap) netto».

Provisjoner og gebyrer

Provisjoner og gebyrer tas inn i resultatet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr ved lån blir amortisert over lånets løpetid som en del av effektiv rente.

Immaterielle eiendeler

Programvare

Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Utgifter til vedlikehold av programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper. Utgifter direkte forbundet med utvikling av identifiserbar og unik programvare som eies av banken og hvor det er sannsynlig at økonomiske fordeler er høyere enn utgiftene inklusive neste års forventede utgifter, balanseføres som immateriell eiendel.

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og avskrives deretter lineært over forventet levetid. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte banken, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller verdiregulerte verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er

- Maskiner/ IT utstyr 3-5 år
- Inventar/ Innredninger 5-15 år
- Transportmidler 5 år
- Bankbygg/ Fast eiendom 20-60 år
- Tomter avskrives ikke

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Når balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres under «andre tap/gevinster», og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført beløp.

Årets avskrivninger belastes årets driftskostnader.

Investerings eiendom

Investerings eiendom er eiendom som benyttes for å opptjene leieinntekter eller for verdistigning på kapital. Banken benytter prinsippet om avskrevet historisk kost for investerings eiendommer. Investerings eiendommene avskrives etter den lineære metode, slik at eiendommenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er 20-60 år.

Leieavtaler

Leiebetaling ved operasjonelle leieavtaler kostnadsføres lineært over utleieperioden.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter defineres som kontanter og fordringer på Norges Bank.

Overtatte eiendeler

Ved behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i enkelte tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Ved overtakelse verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Overtatte eiendeler måles til den laveste verdien av anskaffelseskost og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter, og presenteres i linjen «andre eiendeler» i balansen.

Verdipapir gjeld

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lånet til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

Ytelser til ansatte

Pensjonsforpliktelser

Ansatte som er tilsatt etter 1. september 2009/1. oktober 2013 blir tilbudt innskuddsbasert tjenestepensjonsordning. Øvrige ansatte har frem til og med 2015 hatt ytelsesbasert pensjonsordning. Det ble i slutten av 2015 fremforhandlet og vedtatt at de som hadde ytelsesbasert pensjonsordning skulle overgå på innskuddsbasert ordning. Overgangen til innskuddsbasert ordning gjør at pensjonsforpliktelsen i balansen faller bort fra og med 31.12.15. Banken har for øvrig en tariffestet førtidspensjon (AFP). I tillegg til den kollektive pensjonsordningen, har tidligere adm. banksjef en tilleggspensjon som finansieres over selskapets drift.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesplanene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengig aktuar som bruker den lineære metode ved beregning.

Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets foretaksobligasjoner (OMF) med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Estimatavvik som skyldes erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår. Virkningen av planendringer resultatføres umiddelbart.

Periodens kostnad ved pensjonsopptjening føres som en lønnskostnad. Denne kostnaden inkluderer økningen i pensjonsforpliktelsen som følge av opptjening i inneværende år, endringer, avkortning og oppgjør.

Netto rentekostnad beregnes ved å benytte diskonteringsrenten på netto pensjonsforpliktelse og virkelig verdi av pensjonsmidler. Denne kostnaden er inkludert i lønnskostnad i resultatregnskapet.

Ved innskuddsordning betaler banken innskudd til privat administrerte forsikringsplaner for pensjon på obligatorisk, avtalemessig eller frivillig basis. Bankens har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres i takt med at de forfaller. Forskuddsbetalte innskudd føres som en eiendel i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere fremtidige innbetalinger.

Se for øvrig note 30.

Bonusutbetalinger

Adm. banksjef har en avtale knyttet til måloppnåelse som gir mulighet for utbetaling av 3.000 EK-bevis pr år fra og med 2015 til og med 2018, dersom adm. banksjef jobber i banken 1. januar 2019. Avtalen er i tråd med lovkravene spesifisert i forskrift om godtgjørelse i finansinstitusjoner.

Utsatt skatt

Utsatt skatt beregnes på alle midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattbar inntekt vil foreligge og at de midlertidige forskjellene kan fratrekkes i denne inntekten.

Avsetninger

Avsetninger regnskapsføres når det eksisterer en juridisk eller faktisk forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet.

Utbytte

Andelen av bankens overskudd som skal utbetales som utbytte på egenkapitalbevisene klassifiseres som egenkapital inntil det tidspunkt utbyttet er fastsatt av forstanderskapet.

NOTE 1

Finansiell risiko

Bankvirksomhet innebærer, i all vesentlighet å ta kalkulerede risikoer, å følge opp og styre disse, samt å ta seg betalt for dette. Høy risiko kan innebære høyere inntekter i en periode, men også økt sannsynlighet for problemer og i verste fall konkurs eller offentlige pålegg som fratrar banken dens selvstendighet. På samme måte kan for lav risiko over tid gi for lav inntjening, og redusere bankens evne til vekst, allokering av egenkapital eller å delta i nødvendig strategisk utvikling. God risikostyring er derfor helt essensielt for bankens strategiske utvikling, og kanskje det aller viktigste tema for både styret og administrasjonen i banken. Bankens risikostyring skal ha et helhetsspektiv, tilpasset størrelse og kompleksitet.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring er rammeverket basert på følgende elementer:

- strategier og policies
- organisering
- rapportering og oppfølging
- internkontroll og compliance (etterlevelse)

Risikostyring er sentral i bankens policy for styring og kontroll og er en del av bankens løpende internkontrollprosess. For de største risikogruppene er det utarbeidet egne retningslinjer/ policies som gir mer detaljerte beskrivelser av risikoen og hvordan banken skal opptre for å redusere risikoen. Det rapporteres periodisk til ledelsen og styret for de ulike risikogruppene.

Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko, samt bruk av finansielle derivater og sikringsaktiviteter.

Kredittrisiko

Kredittrisikoen i bankens utlånsportefølje defineres som faren for tap som oppstår som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å betjene sine forpliktelser overfor banken.

Bankens strategi for kredittrisiko er utledet fra bankens hovedstrategi og inneholder retningslinjer for risikoprofil, herunder retningslinjer for porteføljesammensetning mellom personmarked og bedriftsmarked samt bankens retningslinjer for eksponering innenfor spesifikke engasjementsty-

per eller bransjer. Bankens styre følger løpende opp utlånsporteføljen med det formål å kunne foreta justeringer av bankens retningslinjer for kredittpolicy for å begrense risikoen i porteføljen. Det legges vekt på løpende tilpasning av mål og rammer for økt styring av kredittrisiko.

Bankens bevilgningsreglement og fullmakter er basert på risiko knyttet til sannsynligheten for mislighold og sikkerhetsdekning. Fullmaktstrukturen bygger på rådgivernes kompetanse og risikoklassifiseringsverdiene på kunden.

Sikkerheter

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Måling og overvåking

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i nærings- og personkundeporteføljen. Systemet er basert på en modell som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (PD) de kommende 12 måneder. Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og månedlig med eksterne data for bedriftskunder. For privatkunder oppdateres risikoklassen manuelt med eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåking og rapportering på porteføljenivå. Banken deler inn engasjementene inn i ti risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdt og tapsutsatte engasjementer.

Risikoklassifiseringssystemet er også grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte klasse er basert på historiske tap i Eika-bankene.

Individuelle nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse

med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Banken risikopriser næringsengasjement og personmarkedskunder utfra risikoklasse, betjeningsevne og sikkerhetsdekning.

For å styrke bankens utlånsportefølje er det i tillegg til kontinuerlig porteføljeovervåking løpende interne opplæringsprogram for å øke kvaliteten i kredittarbeidet i organisasjonen.

For ytterligere informasjon vises til notene 15, 16, 17, 34, 35, 36, og 37.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på poster i og utenfor balansen som følge av svingninger i observerbare markedsvariabler som aksjekurser, valutakurser, renter og råvarepriser. Markedsrisiko oppstår i hovedsak fra bankens investeringer i aksjer, fond, og egenkapitalbevis, plasseringer i sertifikater og obligasjoner, samt kjøp og salg av finansielle derivater, herunder rente- og valutaderivater. Formålet med bankens eksponering i markedsrisiko er å sikre en sunn og langsiktig utvikling og positiv, akseptabel avkastning uten at banken utsettes for risiko som truer dens eksistens på kort eller lang sikt.

Måling og overvåking

Markedsrisikoen måles og overvåkes på bakgrunn av rammer fastsatt av styret. Banken benytter ulike porteføljesystemer for å måle markedsrisikoen mot de fastsatte rammene. Rammene revideres årlig, og fastsettes på bakgrunn av stresstester og analyser av negative markedsbevegelser.

Overvåking av utviklingen i etablerte risikomål skjer løpende både på konsolidert basis og for delporteføljer, og bankens prosedyrer skal sikre konsistens mellom styrets markedsrisikotoleranse og rammenivået. Bankens markedsrisiko rapporteres periodisk til ledelsen og styret. Markedsrisiko består av følgende:

Renterisiko

Renterisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i rentenivået. Ved overvåking av renterisikoen legger banken til grunn en gap-analyse som viser eksponering for renterelaterte finansielle instrumenter og produkter fordelt på ulike intervaller på rentekurven målt mot fastsatt ramme for netto renteeksponering. Banken har i hovedsak kort rentebinding på sine instrumenter.

Kursrisiko

Kursrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i kursene på bankens beholdning av verdipapirer. Bankens risikoeksponering mot denne formen for risiko er regulert gjennom rammer for maksimale investeringer i de ulike porteføljene. Banken har lav eksponering mot aksjemarkedet.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som oppstår ved endringer i valutakursene. Ved overvåking av valutarisikoen måles bankens valutaposisjoner mot fastsatte rammer for maksimal aggregert valutaposisjon og maksimal posisjon i enkeltvaluta. Banken har lav valutaeksponering.

For ytterligere informasjon vises til notene 18, 38 og 39.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser, erstatter uttrukne kundemidler eller finansierer økninger i eiendelene. Konsekvensen kan være vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, manglende evne til å møte forpliktelser eller vesentlig kostbar finansiering av eiendelene.

Likviditetsstyring

Banken søker å minimere likviditetsrisikoen gjennom sin likviditetspolicy fastsatt av styret. Likviditetspolicy skal sikre at likviditetsrisikoen til enhver tid er under kontroll og danner rammer for bankens finansierings- og plasseringstiltak for alle virksomhetsområder. Likviditetspolicyen inneholder interne mål og rammer for finansiering, løpetider, likviditetsindikatorer, og LCR som rapporteres periodisk til styret. Banken har også sikrede trekkrettigheter for å redusere likviditetsrisikoen og for å opprettholde fleksibilitet i likviditetsstyringen. Det gjennomføres stresstester og det utarbeides beredskapsplaner.

Måling og overvåking

Ledelsen er ansvarlig for å gjennomføre likviditetspolicyen og likviditetsstyringen som blant annet innebærer:

- Daglig overvåking av den finansielle situasjonen, vurdere kjente, framtidige kontantstrømmer og rullerende prognoser for å sikre at forpliktelser kan innfris.

- Sikre refinansiering i god tid før forfall på gjeldsinstrumenter, eller ved utlån til kunder, gjennom bruk av kundeinnskudd, penge- og kapitalmarkedene, samt sentralbanken.
- Forvalte bankens rentebærende verdipapirportefølje som del av bankens likviditetsbeholdning.
- Overvåke likviditet i balansen mot interne likviditetsmål og myndighetskrav.
- Styre konsentrasjon og struktur på gjeldsforfall.

Likviditetsrapportering til styret baseres i hovedsak på kjente, framtidige kontantstrømmålinger, rullerende prognoser på daglig, månedlig og årlig basis, interne rammer, stresstester og myndighetskrav.

Finansieringskilder

Banken fordeler finansieringskilder på ulike motparter, finansielle gjeldsinstrumenter og løpetider.

For ytterligere informasjon vises til note 40.

Finansielle derivater og sikringsaktiviteter

Derivater er finansielle instrumenter hvor prisen er avledet fra ett eller flere underliggende instrumenter og gjelder typisk rentevilkår, valutakurser eller verdi av egenkapitalinstrumenter. Skue Sparebank benytter følgende finansielle derivater for sikringsformål:

- Rente- og valutabytteavtaler er forpliktelser til å utveksle en kontantstrøm for en annen. Slike bytteavtaler medfører utveksling av kontantstrømmer i valuta eller rentebeløp, eksempelvis byttes en kontantstrøm med fast rente mot en kontantstrøm med flytende rente.

Klassifisering

Hovedstolene på derivatkontraktene er ikke uten videre sammenlignbare med derivatenes fremtidige kontantstrømmer eller virkelige verdi og reflekterer derfor ikke bankens eksponering mot markedsrisiko. Hovedstolene på finansielle derivater bør derfor ikke sammenlignes direkte med balanseførte finansielle instrumenter. Derivatinstrumentene klassifiseres som eiendeler dersom virkelig verdi er positiv, og gjeld dersom virkelig verdi er negativ på måletidspunktet. Virkelig verdi av bankens derivater påvirkes av variasjoner i markedsrenter eller valutakurser i forhold til derivatkontraktenes vilkår, og virkelig verdi av finansielle derivater kan variere vesentlig fra en periode til en annen.

Sikringsaktiviteter

Skue Sparebank benytter rentebytteavtaler til sikring av renteeksponering. Rentebytteavtaler benyttes for sikring av lån med fast rente til kunder og bankens innlån. Rentebytteavtaler inngått for sikring av fastrente innlån, samt for å redusere rentebinding på flytende innlån, regnskapsføres som virkelig verdisikring etter IAS 39. Øvrige rentebytteavtaler inngått for økonomisk sikring av fastrente utlån regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet.

Verdsettelse og estimer

Virkelig verdi av finansielle rentederivater fastsettes av bankens motparter som beregner gjeldende markedspris på balansedagen ved hjelp av motpartens interne mark-to-market verdsettelsesmetoder.

For ytterligere informasjon vises til notene 37 og 40.

Kapitalforvaltning

Bankens mål vedrørende kapitalforvaltning er å trygge fortsatt drift for å sikre egenkapitalbeviserne en god avkastning, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnadene.

Gjennom lovverket er banken underlagt et regelverk for minstekrav til kapitaldekning og soliditet. Det utarbeides årlig en kapitalplan for å sikre en langsiktig og effektiv kapitalstyring (ICAAP). Styret har ansvaret for å initiere ICAAP-prosessen og kapitalplanleggingen, og skal sette mål for et kapitalnivå som er tilpasset bankens risikoprofil og forretningsmessige rammebetingelser. ICAAP-prosessen er en integrert del av bankens samlede risikostyring.

Selv om det prises inn en forventet tapskostnad, må banken ha kapitalreserver for å dekke uventede tap. Gjennom ICAAP beregnes risikojustert kapital for alle risikoområder, og banken gjennomfører stresstesting for å identifisere forhold som kan påvirke risikobildet og kapitaldekningen i negativ retning. Risikojustert kapital angir hvor stort tap som kan oppstå under ekstreme forhold, og er en sentral størrelse i vurderingen av bankens behov for egenkapital for å drive virksomheten på en forsvarlig måte. Den risikojusterte kapitalen og lovmessig minstekrav sammenholdes mot bankens faktiske egenkapital.

For ytterligere informasjon vises til note 41.

NOTE 2

Viktige regnskapsestimater og skjønsmessige vurderinger

Banken utarbeider estimater og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Estimater og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

Tap på lån og garantier

Individuelle og gruppevis tapsnedskrivninger blir foretatt når det foreligger objektive indikasjoner for tap på utlån og garantier. Banken benytter historiske erfaringer, risikoklassifisering, og objektive indikasjoner til å fastsette nedskrivningen. Endringer i estimatene for tap vil slå ut på regnskapslinjen «Tap på utlån og garantier».

Nedskrivning av tilgjengelig for salg investeringer

Vurdering av virkelig verdi på tilgjengelig for salg investeringer som ikke handles i et aktivt marked er blant annet basert på investeringsobjektets økonomiske stilling og likviditet, markedsforholdene i den aktuelle bransje og endringer i teknologi. Dersom det foreligger indikatorer på et langvarig (over 6 mnd.) eller betydelig (over 20 %) fall i virkelig verdi, skal investeringen nedskrives over ordinært resultat.

Virkelig verdi finansielle instrumenter

Ved fastsettelse av virkelig verdi på renteswapper, aksje- og valutaindekserte opsjoner, valutawapper og valutaterminer benyttes teoretisk beregnede markedsverdier som oppgis av de mæglerforetakene som er motpart ved inngåelse av avtalene.

Pensjoner

Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer diskonteringsrenten. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Banken bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente, benytter banken markedsrenten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Endringer i forpliktelsen som følge av endringer i forutsetningene som benyttes regnskapsføres over utvidet resultat.

En del andre pensjonsforutsetninger er delvis basert på markedsbetingelser.

Tilleggsinformasjon er gitt i note 30.

Note 3

Netto renteinntekter

	2015	2014
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2 410	4 812
Renteinntekter av utlån til og fordringer på kunder	264 457	300 539
Renteinntekter av rentebærende verdipapirer	18 661	25 977
Renter av derivater	4 234	6 954
Sum renteinntekter	289 762	338 282
Rentekostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	-9 755	-16 433
Rentekostnader på innskudd fra kunder	-95 162	-137 912
Rentekostnader på utstedte verdipapirer	-29 686	-37 084
Rentekostnader på ansvarlig lånekapital	-4 112	-5 686
Avgift Sikringsfondet	-4 308	-4 541
Sum rentekostnader	-143 023	-201 656
Netto renteinntekter	146 739	136 626

Av netto renteinntekter utgjør renteinntekter på nedskrevne lån 5.686 for 2015 (2014: 7.077).

Note 4

Netto provisjonsinntekter og inntekter fra andre banktjenester

	2015	2014
Garanti provisjon	8 696	9 475
Salg forsikring	11 445	11 114
Verdipapiromsetning og forvaltning	1 495	1 350
Formidlingsprovisjoner EBK	7 975	9 961
Betalingsformidling/ interbankgebyr/ årsgebyr	15 693	15 296
Andre gebyrer og tjenester	1 944	2 061
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	47 248	49 257
Andre gebyrer og provisjonskostnader	-8 782	-8 665
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	-8 782	-8 665
Netto provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	38 466	40 592

Note 5

Andre gevinster/ (tap) netto

	2015	2014
Netto gevinst/ (tap) på sertifikater og obligasjoner	-11 248	4 466
Netto gevinst/ (tap) på aksjer og fondsandeler	169	2 875
Netto gevinst/ (tap) på fastrente utlån	11 549	9 088
Netto gevinst/ (tap) på finansielle derivater	-11 919	-12 432
Netto gevinst/ (tap) på valuta	2 340	2 191
Sum andre gevinster/ (tap) netto	-9 109	6 188

Andre gevinster/ (tap) netto etter kategori	2015	2014
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-9 525	3 581
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (reklassifisert fra utvidet resultat)	416	2 607
Sum andre gevinster/ (tap) netto	-9 109	6 188

Note 6

Spesifikasjon av andre inntekter

	2015	2014
Driftsinntekter faste eiendommer	4 351	3 107
Andre driftsinntekter	741	809
Sum andre driftsinntekter	5 092	3 916

Note 7

Lønnskostnader og administrasjonskostnader

	2015	2014
Lønn (note 8)	46 442	46 935
Pensjonskostnader innskuddsbaserte pensjonsordninger	1 429	1 001
Pensjonskostnader ytelsesbaserte pensjonsordninger (note 30)	7 445	5 728
Omdanning fra ytelses- til innskuddsordning (note 30)	-16 051	0
Arbeidsgiveravgift	6 279	5 563
Andre sosiale kostnader	902	888
Sum lønn mv.	46 446	60 115
Ekstern databehandling	17 028	15 981
Telefon, leie av datalinjer, portokostnader	1 740	1 388
Salg-, reklame- og representasjons kostnader	3 506	6 588
Øvrige administrasjonskostnader	3 282	3 261
Sum administrasjonskostnader	25 556	27 218

Antall årsverk i banken var 82,8 (2014: 84,0)

Banken er pliktig til å ha tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og banken har pensjonsordninger som oppfyller kravene etter denne lov.

Banken har i desember 2015 omdannet sin ytelsesbaserte pensjonsordning til innskuddsbasert ordning. Fraregning av eksisterende pensjonsforpliktelse har redusert pensjonskostnadene og er inntektsført under pensjonskostnader. Nettoeffekten utgjør 16.051 før skatt. For alle ansatte har banken nå en innskuddsbasert pensjonsordning. Jfr. note 30.

Note 8

Ytelser til ansatte og tillitsmenn

Godtgjørelse til ledende ansatte m.m.	2015	2014
Godtgjørelse til styret	777	839
Godtgjørelse til kontrollkomiteen	89	88
Godtgjørelse til forstanderskapet	96	108
Godtgjørelse til valgkomitéer	18	26
Øvrig godtgjørelse	37	28
Ordinær lønn til adm. banksjef Hans Kristian Glesne	2 465	2 338
Pensjonsutgifter adm. banksjef Hans Kristian Glesne	204	178
Andre sk.pl. ytelser adm. banksjef Hans Kristian Glesne	202	175
Ordinær lønn til viseadm. banksjef Trond Erik Birkeland	1 442	1 262
Pensjonsutgifter viseadm. banksjef Trond Erik Birkeland	292	360
Andre sk.pl. ytelser viseadm. banksjef Trond Erik Birkeland	250	257
Adm. banksjef har en avtale vedrørende sluttvederlag ved oppsigelse fra bankens side før oppnådd pensjonsalder. Sluttvederlaget skal tilsvare en årslønn inkl. verdi av pensjonsordningen.		

Lønn og annen godtgjørelse til bankens ansatte og tillitsvalgte er 46.442 (2014: 46.935).
Av dette utgjorde:

Godtgjørelse til styret:	2015	2014
Styrets leder George Fulford, styrehonorar	209	206
Styrets leder George Fulford, øvrig godtgjørelse	13	12
Styrets nestleder Lars Terje Slåke, styrehonorar	125	124
Styrets nestleder Lars Terje Slåke, øvrig godtgjørelse	13	0
Styremedlem Marit Sand Deinboll, styrehonorar	83	82
Styremedlem Kåre Trillhus, styrehonorar	83	82
Styremedlem Kristian Haraldset	83	55
Styremedlem Ulrikke Kristine Berg Ytteborg	83	55
Styremedlem Per Egil Gauteplass, styrehonorar	83	82
Styremedlem Kine H. Tyribakken, styrehonorar	14	82
Varamedlem Kine H. Tyribakken, øvrig godtgjørelse	13	12
Varamedlem Kine H. Tyribakken, styrehonorar	12	0
Varamedlem Laila Tangen, styrehonorar	0	10
Tidl. styremedlem Fred Arne Kramer, styrehonorar	0	28
Tidl. styremedlem Randi Frellumstad, styrehonorar	0	28
Tidl. styremedlem Randi Frellumstad, øvrig godtgjørelse	0	4
Tidl. varamedlem Lars Henrik Haugerud, styrehonorar	0	5
Sum	814	867

Godtgjørelse til kontrollkomiteen:		
Kontrollkomite leder Hallvard Lilleslett	47	46
Kontrollkomite medlem Eva Gullingsrud	21	21
Kontrollkomite medlem Odd Eide-Fredriksen	21	21
Sum	89	88

Godtgjørelse til forstanderskapet:		
Forstanderskapets leder Kjetil Larsgard	31	31
Medlemmer forstanderskapet	65	77
Medlemmer av valgkomiteen	18	26
Sum	114	134

Lån til tjeneste- og tillitsmenn fordeler seg slik:	2015	2014
Lån til ansatte	161 925	132 421
Lån til tillitsmenn	28 782	31 635

Note 8

Forts.

Lån til styremedlemmer og ledende ansatte har følgende lånevilkår:

2015

Hans Kristian Glesne	NOK	4 710	Tilbakebetales månedlig over 10 år, rente 1,53 %
Hans Kristian Glesne	NOK	2 290	Tilbakebetales månedlig over 5 år, rente 1,53 %
Hans Kristian Glesne	NOK	1 367	Tilbakebetales månedlig over 21 år, rente 1,53 %
Trond-Erik Birkeland	NOK	7 000	Tilbakebetales månedlig over 9 år, rente 1,53 %
Marit Sand Deinboll	NOK	313	Tilbakebetales månedlig over 18 år, rente 3,30 %
Kåre Trillhus	NOK	800	Tilbakebetales månedlig over 8 år, rente 2,95 %
Kristian Haraldset	NOK	605	Tilbakebetales månedlig over 20 år, rente 2,60 %
Ulrikke Kristine Berg Ytteborg	NOK	359	Tilbakebetales månedlig over 25 år, rente 2,60 %
Per Egil Gauteplass	NOK	1 448	Tilbakebetales månedlig over 17 år, rente 1,53 %
Per Egil Gauteplass	NOK	250	Tilbakebetales månedlig over 8 år, rente 1,53 %

2014

Hans Kristian Glesne	NOK	2 290	Tilbakebetales månedlig over 6 år, rente 2,17 %
Hans Kristian Glesne	NOK	1 416	Tilbakebetales månedlig over 22 år, rente 2,17 %
Trond-Erik Birkeland	NOK	6 750	Tilbakebetales månedlig over 10 år, rente 2,17 %
Trond-Erik Birkeland	NOK	250	Tilbakebetales månedlig over 10 år, rente 3,55 %
Lars Terje Slåke	NOK	192	Tilbakebetales månedlig over 2 år, rente 3,75 %
Lars Terje Slåke	NOK	400	Tilbakebetales månedlig over 2 år, rente 3,80 %
Marit Sand Deinboll	NOK	325	Tilbakebetales månedlig over 19 år, rente 4,15 %
Kåre Trillhus	NOK	800	Tilbakebetales månedlig over 9 år, rente 3,80 %
Kristian Haraldset	NOK	361	Tilbakebetales månedlig over 21 år, rente 4,25 %
Kine H. Tyribakken	NOK	1 400	Tilbakebetales månedlig over 4 år, rente 2,17 %
Kine H. Tyribakken	NOK	200	Tilbakebetales månedlig over 9 år, rente 2,17 %
Per Egil Gauteplass	NOK	1 418	Tilbakebetales månedlig over 17 år, rente 2,17 %
Per Egil Gauteplass	NOK	250	Tilbakebetales månedlig over 9 år, rente 2,17 %

Lånevilkårene til styrets medlemmer er de samme som de generelle vilkårene som benyttes overfor kunder med unntak av ansattes representant.

Lån til kontrollkomiteemedlemmer:

2015

Hallvard Lilleslett	NOK	1 822
Eva Gullingsrud	NOK	800
Odd Eide-Fredriksen	NOK	5 442

2014

Hallvard Lilleslett	NOK	3 184
Eva Gullingsrud	NOK	800
Odd Eide-Fredriksen	NOK	5 675

Lån til forstanderskapets leder:

2015

Kjetil Larsgard	NOK	6 300
-----------------	-----	-------

2014

Kjetil Larsgard	NOK	6 657
-----------------	-----	-------

Øvrige medlemmer i styret og kontrollkomiteen har ikke lån i banken pr. 31.12.15.

Banken har stilt garantier for 1.600 på vegne av tjeneste- eller tillitsmenn.

Banken vurderer sikkerheten for lånene som god. Lånene er sikret med pant i fast eiendom.

Rentesubsidieringen av lån til ansatte utgjorde 1.480 for 2015. Beregningen har tatt utgangspunkt i differansen mellom beste lånerente til kunder med pant i bolig og gjennomsnittlig rentesats innvilget ansatte.

Subsidiekostnaden er ikke bokført og er med på å redusere bankens renteinntekter.

Note 8

Forts.

Godtgjørelse til revisor	2015	2014
Lovpålagt revisjon (inkl. bistand årsregnskap)	421	500
Andre attestasjonstjenester	76	22
Skatterådgivning (inkl. likningspapirer)	0	54
Annen bistand*	26	56

Honorar til revisor er oppgitt ekskl. mva.

* Annen bistand gjelder i hovedsak bistand i forbindelse med fusjon 2013

Note 9

Andre driftskostnader

	2015	2014
Driftskostnader faste eiendommer	1 457	1 916
Leie av lokaler	5 191	3 559
Driftskostnader leide lokaler	2 391	2 411
Andre tap	42	109
Formuesskatt	1 791	1 080
Andre driftskostnader	12 898	11 193
Sum andre driftskostnader	23 770	20 268

Note 10

Tap på utlån og garantier

Tap på utlån og garantier	2015	2014
Periodens endring i individuelle tapsnedskrivninger (note 17)	-8 213	-16 622
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger (note 17)	-1 022	849
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuell tapsnedskrivning for	18 842	24 715
+ Periodens konstaterte tap som det tidligere år ikke er foretatt individuell tapsnedskrivning for	3 256	9 695
- Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-727	-1 122
- Amortiserte renter	-2 703	-3 035
<i>Herav tap på garantier</i>	0	0
Tap på utlån og garantier	9 433	14 480

Tap fordelt på sektor/ næringer	2015	2014
Fordelt etter sektor		
Privatkunder	6 774	7 681
Offentlig sektor	0	0
Andre	0	0

Fordelt etter næring		
Primærnæringer	1 432	190
Industri og bergverk	2 981	-475
Bygg, anlegg, kraft og vannforsyning	318	-686
Varehandel, hotell - og restaurantdrift	-11	1 292
Transport, post og telekommunikasjon	1 306	454
Eiendomsforvaltning og -drift	-892	1 929
Tjenesteytende virksomheter ellers	-1 453	3 246

Sum tap på utlån fordelt på sektor/næring	10 455	13 631
Endring gruppenedskrivninger	-1 022	849
Sum netto tap utlån og garantier	9 433	14 480

Note 11

Skattekostnad

	2015	2014
Betalbar skatt	17 492	15 999
Endring utsatt skatt (note 21)	121	830
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-49	0
For mye/ lite avsatt i fjor	-86	-504
Endring ikke balanseført skatt	0	0
Sum skattekostnad	17 478	16 325
Avstemming av skattekostnad		
Resultat før skatt	78 843	65 519
Beregnet skattekostnad 27%	21 288	17 690
Ikke skattepliktig inntekt	-10 063	-9 927
Ikke fradragsberettiget kostnad	6 388	9 066
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-49	0
Skattemessig tap hvor det ikke er balanseført utsatt skattefordel	0	0
Feil i tidligere perioder	-86	-504
Sum skattekostnad	17 478	16 325
Skatteeffekt utvidet resultat		
Estimatavvik på pensjonsordninger	2 069	-5 191
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	209	57
Sum skatteeffekt	2 278	-5 134

Note 12

Resultat pr. egenkapitalbevis

Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet ved å dele den delen av årsresultatet som er tilordnet selskapets egenkapitalbevisere med et veid gjennomsnitt av antall egenkapitalbevis gjennom året, fratrukket evt. egne egenkapitalbevis.

	2015	2014
Årsresultat som er tilordnet egenkapitalbevisere	25 953	21 765
Veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis	1 881	1 881
Resultat pr. egenkapitalbevis	13,80	11,57

Det er ingen instrumenter med utvanningseffekt. Utvannet resultat pr bevis er derfor identisk.

Note 13

Kontanter og kontantekvivalenter

	2015	2014
Kontanter	26 174	28 427
Innskudd i Norges Bank	58 946	188 971
Sum kontanter og kontantekvivalenter	85 120	217 398

Effektiv rentesats på kortsiktige plasseringer i Norges Bank var på 1,05 % (2014: 1,49 %). Av innstående i Norges Bank er 0 (2014: 130.000) F-innskudd med løpetid under 1 mnd.

Kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen består av ovennevnte.

Note 14

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner

	2015	2014
Plasseringer i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	239 016	196 675
Utlån til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	5 350	6 250
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner før nedskrivninger	244 366	202 925
Nedskrivninger på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	244 366	202 925

Utlån til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid pr. 31.12.15 består av evigvarende ansvarlig lån til Enter Card AS på 4.000 og medlemsinnskudd i Kredittforeningen for Sparebanker (KfS) på 1.350.

Alle utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner har flytende rente.

Utlån til kredittinstitusjoner pålydende 6.542 (2014: 6.493) er brukt som sikkerhetsstillelse for valutalån til kunder pr 31.12.15.

Note 15

Utlån til og fordringer på kunder

	2015	2014
Kasse-/drifts- og brukskreditter	932 295	902 737
Byggelån	114 497	81 762
Nedbetalingslån	5 529 334	5 215 836
Brutto utlån	6 576 126	6 200 335
Individuelle tapsnedskrivninger	-17 907	-26 120
Gruppenedskrivninger	-10 777	-11 799
Netto utlån til og fordringer på kunder	6 547 442	6 162 416

Balanseførte opptjente renter på utlån utgjør 7.893 pr. 31.12.2015 (2014: 10.073).

Pr 31.12.2015 har banken en låneportefølje på 941.224 (2014: 898.169) i Eika BoligKreditt AS (EBK) som ikke er balanseført. Av totalt volum i EBK pr 31.12.2015 er 89.636 (2014: 121.891) løpende lån som har blitt overført fra bankens balanse til EBK. Øvrig portefølje består av nye lån opprettet i EBK.

For oversikt over bankens garantiansvar overfor EBK se note 34.

Brutto utlån og garantier fordelt etter sektor, næring, geografi, misligholdte- / tapsutsatte engasjementer og individuelle tapsnedskrivninger

Pr. 31.12.15	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	4 636 819	70,5	149 454	30,4	337 085	61 031	6 676	6 314
Offentlig sektor	59	0,0	0	0,0	10 000	0	0	0
Andre	26 402	0,4	11 019	2,2	0	0	0	0
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	168 475	2,6	225	0,0	26 202	7 909	0	1 800
Industri og bergverk	60 914	0,9	61 395	12,5	32 061	1 294	0	292
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	318 670	4,8	47 957	9,8	61 512	192	9 500	1 044
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	231 930	3,5	33 822	6,9	51 995	352	0	0
Transport og telekommunikasjon	45 030	0,7	9 100	1,9	3 490	15 906	0	2 870
Eiendomsforvaltning og -drift	877 635	13,3	160 071	32,6	16 759	18 075	0	4 687
Tjenesteytende næringer	210 192	3,2	18 617	3,8	20 063	481	4 162	900
Sum brutto utlån og garantier	6 576 126	100,0	491 660	100,0	559 167	105 240	20 338	17 907

Note 15

Forts.

Pr. 31.12.14	Brutto utlån	%	Garantier	%	Ubenyttede trekkrettigh.	Misligh. eng.ment	Tapsuts. eng.ment	Indiv. nedskr.
Fordelt etter sektor								
Privatkunder	4 228 364	68,2	202 177	32,0	285 721	64 552	5 902	6 741
Offentlig sektor	257	0,0	0	0,0	10 000	0	0	0
Andre	30 365	0,5	77 644	12,3	0	0	0	0
Fordelt etter næring								
Primærnæringer	192 264	3,1	4 722	0,7	31 128	5 678	0	200
Industri og bergverk	90 160	1,5	43 374	6,9	48 376	750	0	292
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	354 151	5,7	45 197	7,2	66 930	11 409	9 500	1 044
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	232 201	3,7	45 061	7,1	41 552	614	0	425
Transport og telekommunikasjon	49 399	0,8	9 487	1,5	4 805	6 233	0	1 370
Eiendomsforvaltning og -drift	836 828	13,5	183 645	29,1	13 886	53 936	7 507	10 548
Tjenesteytende næringer	186 346	3,0	20 448	3,2	59 269	4 201	4 162	5 500
Sum brutto utlån og garantier	6 200 335	100,00	631 755	100,00	561 667	147 373	27 071	26 120

Gruppenedskrivninger er vurdert i forhold til bankens tapseksposering totalt, og er ikke tilordnet de enkelte næringer

Utlån og garantier fordelt etter geografi	2015		2014	
	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Drammen kommune	551 092	14 172	573 964	20 377
Flå kommune	249 682	5 721	219 901	11 846
Gol kommune	269 793	99 531	210 523	115 889
Hol kommune	1 149 642	34 811	1 226 483	49 416
Nes kommune	701 700	131 077	747 197	228 828
Nore og Uvdal kommune	445 285	13 996	453 176	14 016
Sigdal kommune	261 577	1 841	249 473	5 591
Buskerud øvrige	1 313 246	101 658	1 008 473	97 224
Oslo og Akershus	1 025 221	49 406	964 294	50 964
Andre	589 653	39 447	530 027	37 604
Utlandet	19 235	0	16 824	0
Sum	6 576 126	491 660	6 200 335	631 755

Note 16

Utlån og garantiansvar - risikoklassifisering

Banken har interne modeller for risikoklassifisering som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (probabilitet of default, PD) de kommende 12 måneder. Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og månedlig med eksterne data for bedriftskunder. For privatkunder oppdateres risikoklassen manuelt med eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken til beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåkning og rapportering på porteføljnivå. Banken deler inn engasjementene inn i ti risikoklasser med bakgrunn i kundens PD. I tillegg har banken risikoklasser for misligholdt og tapsutsatte engasjementer.

	Risikoklasse	Misligholds-sannsynlighet i %	
		PD nedre grense	PD øvre grense
Lav risiko	1	0,00 %	0,10 %
	2	0,10 %	0,25 %
	3	0,25 %	0,50 %
Middels risiko	4	0,50 %	0,75 %
	5	0,75 %	1,25 %
	6	1,25 %	2,00 %
	7	2,00 %	3,00 %
Høy risiko	8	3,00 %	5,00 %
	9	5,00 %	8,00 %
	10	8,00 %	100,00 %
Misligholdt	11	Kunder er i mislighold	
Tapsutsatt	12	Manuelt vurdert som tapsutsatt	

Basert på totalengasjement har vi følgende risikosammensetning i porteføljen:

Risikoklasse	Andel i %	
	2015	2014
Lav risiko (1 - 3)	63,36 %	63,50 %
Middels risiko (4 - 7)	27,77 %	24,51 %
Høy risiko (8 - 10)	7,16 %	9,15 %
Uklassifiserte engasjement	0,00 %	0,00 %
Misligholdte og nedskrevne	1,71 %	2,84 %

Pr 31.12.2015 Personkunder

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Udisponerte kredittrammer	Totalt engasjement	Individuelle tapsnedskrivninger
Lav risiko (1 - 3)	3 855 388	117 529	308 984	4 281 901	
Middels risiko (4 - 7)	590 137	9 765	16 225	616 127	
Høy risiko (8 - 10)	153 734	22 146	1 858	177 738	
Misligholdte engasjement	8 897	0	0	8 897	
Tapsutsatte engasjement	19 792	14	6	19 812	6 314
Uklassifiserte engasjement	18 522	0	1 022	19 544	
Totalt	4 646 470	149 454	328 095	5 124 019	6 314

Pr 31.12.2015 Næringslivskunder

Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Udisponerte kredittrammer	Totalt engasjement	Individuelle tapsnedskrivninger
Lav risiko (1 - 3)	377 375	117 528	52 042	546 945	
Middels risiko (4 - 7)	1 161 678	173 741	164 515	1 499 934	
Høy risiko (8 - 10)	322 006	31 910	13 949	367 865	
Misligholdte engasjement	11 738	7 117	111	18 966	
Tapsutsatte engasjement	60 911	524	0	61 435	11 593
Uklassifiserte engasjement	1 466	117	343	1 926	
Totalt	1 935 174	330 937	230 960	2 497 071	11 593

Note 16

Forts.

Pr 31.12.2014 Personkunder					
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigheter	Totalt engasjement	Individuelle tapsnedskrivninger
Lav risiko (1 - 3)	3 586 532	127 056	274 676	3 988 264	
Middels risiko (4 - 7)	397 981	40 603	9 120	447 704	
Høy risiko (8 - 10)	162 529	34 504	907	197 940	
Misligholdte engasjement	12 319	0	10	12 329	
Tapsutsatte engasjement	38 087	14	8	38 109	6 741
Uklassifiserte engasjement	59	0	14	73	
Totalt	4 197 507	202 177	284 735	4 684 419	6 741

Pr 31.12.2014 Næringslivskunder					
Risikoklasse	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigheter	Totalt engasjement	Individuelle tapsnedskrivninger
Lav risiko (1 - 3)	466 370	96 538	54 870	617 778	
Middels risiko (4 - 7)	943 514	193 241	193 247	1 330 002	
Høy risiko (8 - 10)	386 622	52 919	26 305	465 846	
Misligholdte engasjement	43 268	1 144	934	45 346	
Tapsutsatte engasjement	89 866	159	61	90 086	19 379
Uklassifiserte engasjement	19 298	0	824	20 122	
Totalt	1 948 938	344 001	276 241	2 569 180	19 379

Note 17

Tapsnedskrivninger og tapskostnader

Individuelle tapsnedskrivninger	2015	2014
Individuelle tapsnedskrivninger pr. 01.01	26 120	42 742
- Konstaterte tap i perioden på engasjementer hvor det tidligere er foretatt tapsnedskrivning	-16 923	-24 715
+ Økte individuelle tapsnedskrivninger i perioden	7 870	4 875
+ Nye individuelle tapsnedskrivninger i perioden	2 247	7 199
- Tilbakeføring av individuelle tapsnedskrivninger i perioden	-1 407	-3 981
Individuelle tapsnedskrivninger pr. 31.12.	17 907	26 120

Gruppenedskrivninger	2015	2014
Gruppenedskrivninger pr. 01.01.	11 799	10 950
+/- Periodens gruppenedskrivning	-1 022	849
Gruppenedskrivninger pr. 31.12.	10 777	11 799

Note 17

Forts.

Opplysninger om engasjement med individuell nedskrivning	2015		
	PM	BM	Sum
Engasjement med individuell nedskrivning	51 712	48 726	100 438
Virkelig verdi sikkerheter	45 398	37 133	82 531

Opplysninger om engasjement med individuell nedskrivning	2014		
	PM	BM	Sum
Engasjement med individuell nedskrivning	40 967	138 513	179 480
Virkelig verdi sikkerheter	34 226	119 135	153 361

Opplysninger om overtatte sikkerheter

Det er ikke overtatt sikkerheter i 2015 (2014: 12.111).

Overtatte sikkerheter selges så snart det er praktisk mulig, og realisert vederlag utover prioriterte krav benyttes til å redusere utlån.

Note 18

Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet

	2015	2014
Aksjer	1 020	888
Egenkapitalbevis	0	551
Rente- og pengemarkedsfond	296 316	473 107
Obligasjoner og sertifikater	784 876	628 738
Sum verdipapir til virkelig verdi over resultatet	1 082 212	1 103 284

Obligasjoner og sertifikater pålydende 100.000 har fast rente. Øvrige obligasjoner har flytende rente.

Balanseførte opptjente renter inngår i obligasjoner og sertifikater og utgjør 2.180 pr. 31.12.2015 (2014: 1.907).

Pr 31.12.15 er pålydende verdi av obligasjoner stilt som sikkerhet for lån i Norges Bank er 135.000 (2014: 38.000).

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, fondsandeler og EK-bevis til virkelig verdi over resultatet pr. 31.12.2015

	Antall	Pålydende verdi	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi
Aksjer til virkelig verdi over resultatet				
Oslo Børs VPS Holding ASA	12 000	2,00	699	1 020
Sum				1 020

Fondsandeler til virkelig verdi over resultatet

Eika Sparebank	53 108,77	0,01	53 985	54 045
Holberg Likviditet OMF	549 081,91	100,00	56 320	55 459
Pareto Likviditet	20 404,53	100,00	20 425	20 421
Pluss Likviditet	100 296,88	100,00	100 000	100 077
Pluss Likviditet II	65 244,22	100,00	66 075	66 314
Sum				296 316

Note 18

Forts.

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, fondsandeler og EK-bevis til virkelig verdi over resultatet pr. 31.12 2014

	Antall	Pålydende verdi	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi
Aksjer til virkelig verdi over resultatet				
Oslo Børs VPS Holding ASA	12 000	2,00	699	888
Sum				888
Fondsandeler til virkelig verdi over resultatet				
Eika Sparebank	196 199,08	0,01	198 825	202 506
Holberg Kreditt	100 619,01	100,00	10 688	10 913
Holberg Likviditet OMF	427 756,27	100,00	44 035	44 016
Landkreditt Høyrente	298 340,33	100,00	30 000	30 818
Pareto Likviditet	19 975,48	100,00	20 000	20 215
Pluss Likviditet II	159 810,86	100,00	161 605	164 639
Sum				473 107
Egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet				
Melhus Sparebank	4 500	100,00	621	551
Sum				551

Sensitivetsanalyse egenkapitalinstrumenter (etter skatt)

	31.12.15	Kursendring			
		-20 %	-10 %	10 %	20 %
Aksjer til virkelig verdi over resultatet	1 020	816	918	1 122	1 224
Fondsandeler til virkelig verdi over resultatet	296 316	237 053	266 684	325 948	355 579
Aksjer og andeler tilgjengelig for salg (note 21)	175 956	140 765	158 360	193 552	211 147
Sum balanseført verdi	473 292	378 634	425 963	520 621	567 950
herav verdipapir til virkelig verdi over resultatet	297 336	237 869	267 602	327 070	356 803
herav investeringsportefølje tilgjengelig for salg (note 21)	175 956	140 765	158 360	193 552	211 147
Sum verdiendring		-94 658	-47 329	47 329	94 658
herav verdiendring over resultatet		-72 511	-34 556	29 734	59 467
herav verdiendring utvidet resultat		-22 147	-12 773	17 596	35 191

Note 18

Forts.

	31.12.14	Kursendring			
		-20 %	-10 %	10 %	20 %
Aksjer til virkelig verdi over resultatet	888	710	799	977	1 066
Fondsandeler til virkelig verdi over resultat	473 107	378 486	425 796	520 418	567 728
Egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat	551	441	496	606	661
Aksjer tilgjengelig for salg	155 662	124 530	140 096	171 228	186 794
Sum balanseført verdi	630 208	504 166	567 187	693 229	756 250
herav verdipapir til virkelig verdi over resultat	1 439	1 151	1 295	1 583	1 727
herav investeringsportefølje tilgjengelig for salg (note 21)	155 662	124 530	140 096	171 228	186 794
Sum verdiendring		-126 042	-63 021	63 021	126 042
herav verdiendring over resultatet		-107 679	-53 280	47 455	94 910
herav verdiendring utvidet resultat		-18 363	-9 741	15 566	31 132

Kredittkvalitet på obligasjoner og sertifikater	2015	2014
Stat/fylkeskommuner/kommuner	187 446	119 178
Bank/finans/kredittforetak	529 679	501 409
Industri	72 776	13 178
Sum*	789 901	633 765

* Sum inkludert obligasjoner som holdes til forfall

Banken har interne krav til kredittkvalitet på utstedere av sertifikater, obligasjoner, ansvarlige lån og fondsobligasjoner:

Utsteder	Minimum ratingkrav
Skandinaviske statsgaranterte papirer, fylkeskommuner og kommuner	Ingen
Banker og finansieringsselskaper	Inntil BBB-, uoffisiell
OBX noterte selskaper og unoterte selskaper innen transport og infrastruktur	Inntil BBB-, uoffisiell

Note 19

Verdipapirer som holdes til forfall

	2015	2014
Obligasjoner	5 025	5 027
Sum verdipapirer holdes til forfall	5 025	5 027

Obligasjoner som holdes til forfall har flytende rente.
Balanseførte opptjente renter på obligasjonene utgjør 25 pr. 31.12.2015 (2014: 27).
Virkelig verdi av obligasjoner som holdes til forfall er 4.930 (2014: 4.772).

Note 20

Verdipapirer tilgjengelig for salg

	2015	2014
Balanseført verdi 1.1	155 662	117 202
Tilgang	11 847	17 746
Avgang	-8 226	-9 866
Verdiendring på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg over resultat	416	2 574
Netto urealisert gevinst ved verdiregulering ført i utvidet resultat før skatt	16 257	28 006
Balanseført verdi 31.12	175 956	155 662

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg består av:

Unoterte aksjer og egenkapitalbevis	175 956	155 662
Noterte aksjer	0	0
Sum aksjer	175 956	155 662

Det er i 2015 solgt aksjeposter med netto gevinst på 618 som er inntektsført over resultatet (2014: 3.213).

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis pr. 31.12.2015

Aksjer tilgjengelig for salg	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi
BankID Norge AS	185	100,00	293	293
Dataconsult AS	150	100,00	15	15
EELD Investor AS	200 000	10,00	2 000	612
Eiendomskreditt	5 818	100,00	616	616
Eika BoligKreditt AS	12 647 220	1,00	52 635	54 845
Eika Gruppen AS	648 014	1,00	54 758	81 196
Hallingdal Infosenter AS	1	1 000,00	1	1
Kvinesdal Sparebank	6 964	94,00	2 228	487
Monobank ASA,	4 000 000	1,00	4 000	5 000
North Bridge Nordic Property	8 083	1,00	894	121
Numedal Næringshage	20	1 000,00	20	20
Realia AS	50	20,00	4	4
SDC AS	274 400	1,00	1 184	1 184
Spar Kapital Investor AS	9 512	100,00	3 197	3 822
Sparebankmaterieil AS	250	100,00	25	25
VISA Norge FLI	0	0,00	0	5 368
Sum			121 870	153 609

Note 20

Forts.

Portefølje under forvaltning tilgjengelig for salg	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
DE Residential Co-Invest AS	14 037,0000	287	104
FO Distressed 2008 IS	16,0000	1 641	2 401
FO Global Infrastruktur 2008 IS	15,0000	1 845	3 053
FO Global Private Equity 2007 IS	1,2000	2 212	3 260
FO Nordic Private Equity 2008 IS	1,3333	1 839	2 851
FO Secondaries Direct III IS	19,0000	2 174	3 491
Lagårdsveien Eiendomsinvest AS	20 000,0000	3 095	3 581
Nordisk Eiendomsinvest AS	10 000,0000	1 869	1 823
NR Kontor og Handelseiendom	21 739,0000	835	1 093
NR Logistikkbygg III IS	2,2860	850	643
Nye Lørenveien Eiendomsinvest AS	20,0000	47	47
Sum		16 694	22 347

Sum Verdipapirer tilgjengelig for salg		138 564	175 956
---	--	----------------	----------------

Spesifikasjon av plasseringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis pr. 31.12.2014

Aksjer tilgjengelig for salg	Antall aksjer	Pålydende verdi	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
BankID Norge AS	185	100,00	293	293
Dataconsult AS	150	100,00	15	15
EELD Investor AS	200 000	10,00	2 000	612
Eiendoms kreditt	5 818	100,00	616	616
Eika BoligKreditt AS	10 106 793	1,00	41 971	41 640
Eika Gruppen AS	648 014	1,00	54 758	77 049
German Property AS	620 000	1,00	4 016	3 100
Hallingdal Infosenter AS	1	1 000,00	1	1
Kvinesdal Sparebank	6 964	94,00	2 228	487
Nesbyen Turist og Næringservice AS	1	1 000,00	1	0
Nordito Property AS	6 048	2,10	15	15
North Bridge Nordic Property	8 083	1,00	894	323
Numedal Næringshage	20	1 000,00	20	20
Realia AS	50	20,00	4	4
Spar Kapital Investor AS	9 512	100,00	3 197	3 913
Sparebankmaterieil AS	250	100,00	25	25
Zammut Prosjekt AS	4 000 000	1,00	4 000	4 000
Sum			114 054	132 113

Portefølje under forvaltning tilgjengelig for salg	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Balanseført verdi
DE Residential Co-Invest AS	14 037,0000	287	695
FO Distressed 2008 IS	16,0000	1 944	2 193
FO Global Infrastruktur 2008 IS	15,0000	1 845	2 121
FO Global Private Equity 2007 IS	1,2000	2 794	3 005
FO Nordic Private Equity 2008 IS	1,3333	3 181	3 628
FO Secondaries Direct III IS	19,0000	3 026	3 745
Lagårdsveien Eiendomsinvest AS	20 000,0000	3 095	3 203
Nordisk Eiendomsinvest AS	10 000,0000	2 334	2 359
NR Kontor og Handelseiendom	21 739,0000	1 242	1 305
NR Logistikkbygg III IS	2,2860	1 392	1 248
Nye Lørenveien Eiendomsinvest AS	20,0000	47	47
Sum		21 187	23 549

Sum Verdipapirer tilgjengelig for salg		135 241	155 662
---	--	----------------	----------------

Note 21

Utsatt skatt/skattefordel

Utsatt skatt/ skattefordel fremkommer slik:

	Eiendeler		Forpliktelser		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Finansielle instrumenter	5 523	6 047	-1 542	-6 526	3 981	-479
Varige driftsmidler	0	0	-5 251	-5 798	-5 251	-5 798
Pensjoner	3 052	8 056	-2 365	0	687	8 056
Gevinst- og tapskonto	0	0	-36	-48	-36	-48
Utsatt skatt/skattefordel	8 575	14 103	-9 194	-12 372	-619	1 731
Nettoføring utsatt skatt/skattefordel	-8 575	-12 372	8 575	12 372		
Balanseført utsatt skatt/skattefordel	0	1 731	-619	0	-619	1 731

Avstemming av endringer i utsatt skatt gjennom året:

	01.01.2015	Resultatført i året	Over utvidet resultat	31.12.15
Finansielle instrumenter	-479	4 669	-209	3 981
Varige driftsmidler	-5 798	547	0	-5 251
Pensjoner	8 056	-5 301	-2 068	687
Gevinst- og tapskonto	-48	12	0	-36
Utsatt skatt/skattefordel	1 731	-73	-2 277	-619

Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er balanseført i den grad det er sannsynlig at banken kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd.

Note 22

Immaterielle eiendeler

Regnskapsåret 2014	Programvare
Balanseført verdi 01.01.14	3 622
Tilgang	1 110
Avgang	0
Nedskrivninger	0
Årets avskrivninger	-409
Balanseført verdi 31.12.14	4 323

Anskaffelseskost	22 489
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-18 166
Balanseført verdi 31.12.14	4 323

Regnskapsåret 2015	
Balanseført verdi 01.01.15	4 323
Tilgang	1 193
Avgang	0
Nedskrivninger	0
Årets avskrivninger	-374
Balanseført verdi 31.12.15	5 142

Anskaffelseskost	23 682
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-18 540
Balanseført verdi 31.12.15	5 142

Andre immaterielle eiendeler er aktiverte utviklingskostnader for egenutviklet programvare som avskrives over 5 år.

Note 23

Varige driftsmidler

	Maskiner, inventar, transportmidler	Bygninger og tomter	Sum
Regnskapsåret 2014			
Balanseførtverdi 01.01.14	9 277	70 262	79 539
Tilgang 2014	2 073	607	2 680
Avgang 2014	-661	0	-661
Årets avskrivninger	-2 621	-2 308	-4 929
Balanseført verdi 31.12.14	8 068	68 561	76 629
Anskaffelseskost	51 501	79 348	130 849
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-43 433	-10 787	-54 220
Balanseført verdi pr 31.12.14	8 068	68 561	76 629
Regnskapsåret 2015			
Balanseførtverdi 01.01.15	8 068	68 561	76 629
Tilgang 2015	4 106	591	4 697
Avgang 2015	-318	0	-318
Årets avskrivninger	-2 479	-2 299	-4 778
Balanseført verdi 31.12.15	9 377	66 853	76 230
Anskaffelseskost	55 289	79 939	81 008
Akkumulerte av- og nedskrivninger	-45 912	-13 086	-58 998
Balanseført verdi pr 31.12.15	9 377	66 853	76 230

Note 24

Investerings eiendommer

	2015	2014
Balanseført verdi 01.01.	15 727	18 955
Tilgang	0	77
Avgang	0	-2 500
Avskrivning	-816	-805
Balanseført verdi 31.12.	14 911	15 727

Virkelig verdi av bankens investeringseiendom er 25.000.

Verdivurderingene er basert på takster fra uavhengig takstmann for to av eiendommene samt kjøpesum for de to andre.

Leieinntekter fra investeringseiendom utgjør for 2015 1.479 (2014: 1.337).

Kostnader til reparasjoner og vedlikehold av investeringseiendom utgjør 10 for 2015 (2014: 117).

Alle lokaler er utleid pr 31.12.15.

Note 25

Andre eiendeler

	2015	2014
Overtatte eiendeler	8 507	25 011
Andre opptjente ikke betalte inntekter	3 320	3 759
Andre forskuddbetalte kostnader	2 281	1 784
Premiefond (Note 30)	9 461	0
Andre eiendeler	1 364	1 394
Sum andre eiendeler	24 933	31 948

Premiefond kan benyttes til betaling av fremtidige fakturerte premier til den nye innskuddspaserte pensjonsordningen.

Note 26

Gjeld til kredittinstitusjoner

	2015	2014
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	15	548
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		
- Løpetid inntil 1 mnd.	1 728	6 440
- Løpetid 1- 3 mnd.	0	8
- Løpetid 3 mnd.- 1 år	0	45 000
- Løpetid 1- 5 år	0	0
	1 728	51 448
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	1 743	51 996

Banken har følgende uutnyttede lånefasiliteter

Flytende rente		
- Utløper innen ett år	150 000	150 000
- Utløper etter mer enn ett år	0	0
	150 000	150 000

Fasilitetene har ett års løpetid, og må fornyes i november 2016.
All gjeld til kredittinstitusjoner har flytende rente.

Note 27

Innskudd fra kunder

	2015	2014
Kortsiktig innlån fra kunder		
Anfordring	561 479	488 306
Lønnskonto	305 887	255 961
Honnørkonto	105 959	102 145
Utgiftskonto	249 636	201 899
Høyrentekonto	2 194 941	2 006 478
Bundne innskudd	157 665	138 062
Særvilkår	2 561 431	2 653 489
Sum innskudd fra kunder	6 136 998	5 846 340

Innskudd fra kunder på 40.351 er brukt som sikkerhetsstillelse for utlån til kunder (2014: 31.863).

Banken har lite innskudd med fast rente, bindingen på disse er under ett år.
Øvrige innskudd har flytende rente

	2015	2014
Fordelt etter sektor		
Person	3 529 000	3 231 217
Finans	214 949	219 992
Fordelt etter næring		
A - Jordbruk, skogbruk og fiske	129 743	105 935
B - Bergverksdrift og utvinning	15 171	11 085
C - Industri	187 272	201 847
D - Elektrisitets-, gass-, damp og vannforsyning	78 521	66 086
E - Vannforsyning, avløps- og renovasjon	4 463	7 280
F - Bygge- og anleggsvirksomhet	262 507	257 429
G - Varehandel, reparasjon av motorvogner	168 115	171 116
H - Transport og lagring	36 656	50 045
I - Overnattings- og serveringsvirksomhet	49 739	52 702
J - Informasjon og kommunikasjon	32 348	34 471
K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	168 187	256 300
L - Omsetning og drift av fast eiendom	316 713	305 337
M - Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	204 679	209 364
N - Forretningsmessig tjenesteyting	27 691	18 962
O - Offentlig administrasjon og offentlig forvaltning	361 329	313 012
P - Undervisning	85 277	85 729
Q - Helse- og sosialtjenester	37 023	39 534
R - Kultur, underholdning og fritidsaktiviteter	69 773	53 075
S - Annen tjenesteyting	155 664	154 058
T - Lønnet arbeid i private husholdninger	2 178	1 764
Sum innskudd fra kunder	6 136 998	5 846 340

Note 28

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Pr. 31.12.2015						
Lånetype/ ISIN nr	Dato for låneopptak	Siste forfall	Amortisering	Rentebetingelser	Pålydende	Bokført verdi
Obligasjonslån						
NO0010671142	01.02.13	01.02.16	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,95 %	30 000	30 120
NO0010657836	06.09.12	06.09.16	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,55 %	189 000	188 669
NO0010700545	13.01.14	13.01.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,72 %	240 000	241 145
NO0010691199	30.09.13	30.03.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,85 %	225 000	225 259
NO0010719768	08.09.14	08.09.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,40 %	175 000	175 086
NO0010734551	17.04.15	17.04.18	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,46 %	200 000	200 515
NO0010739691	03.06.15	03.06.20	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,69 %	150 000	150 057
Sum Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir						1 210 851

Fondsobligasjoner						
NO0010306632	07.04.06	Evigvarende	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 07.04.16	Flytende, N3+1,15 % Step-up Flytende, N3+2,15 %	40 000	40 187
NO0010673064	22.03.13	Evigvarende	Avdragsfritt (bullet) Regulatorisk Call	Flytende, N3+4,75 %	50 000	50 090
Sum ansvarlig lånekapital						90 277

Påløpte renter pr. 31.12.2015 er inkludert i bokført verdi på det enkelte lån.
Totale påløpte renter på ansvarlig lånekapital og obligasjonslån utgjør 2.822 pr 31.12.2015.

Pr. 31.12.2014						
Lånetype/ ISIN nr	Dato for låneopptak	Siste forfall	Amortisering	Rentebetingelser	Pålydende	Bokført verdi
Obligasjonslån						
NO0010597156	23.12.10	20.01.15	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,30 %	30 000	30 177
NO0010589781	07.10.10	07.10.15	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,35 %	200 000	201 337
NO0010671142	01.02.13	01.02.16	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,95 %	75 000	75 295
NO0010657836	06.09.12	06.09.16	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+1,55 %	275 000	275 739
NO0010700545	13.01.14	13.01.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,72 %	240 000	241 597
NO0010691199	30.09.13	30.03.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,85 %	225 000	225 450
NO0010719768	08.09.14	08.09.17	Avdragsfritt (bullet)	Flytende, N3+0,40 %	175 000	175 096
Sum Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir						1 224 691

Note 28

Forts.

Fondsobligasjoner						
NO0010306632	07.04.06	Evigvarende	Avdragsfritt (bullet) Innløsningsrett 07.04.16	Flytende, N3+1,15 % Flytende, N3+2,15 %	40 000	40 120
NO0010673064	22.03.13	Evigvarende	Avdragsfritt (bullet) Regulatorisk Call	Flytende, N3+4,75 %	50 000	50 095
Sum ansvarlig lånekapital						90 215

Påløpte renter pr. 31.12.2014 er inkludert i bokført verdi på det enkelte lån.
Totale påløpte renter på ansvarlig lånekapital og obligasjonslån utgjør 4.381 pr 31.12.2014.

Note 29

Andre forpliktelser

	2015	2014
Forskuddsbetalte inntekter	26	20
Skyldig offentlige avgifter, påløpte feriepenge m.v.	11 668	11 502
Påløpte andre kostnader	2 045	3 915
Bankremisser	688	883
Annen gjeld	14 187	14 222
Sum andre forpliktelser	28 614	30 542

Note 30

Pensjonsforpliktelser

Banken har i 2015 hatt en ytelsesbasert og en innskuddsbasert pensjonsordning. Alle nyansatte etter 1. september 2009/1. oktober 2013 er meldt inn i den innskuddsbaserte ordningen. I desember i år ble det vedtatt at den ytelsesbaserte ordningen ble omdannet til innskuddsbasert pensjonsordning fra 31.12.15. Forpliktelsen knyttet til ordningen faller derfor bort. Sykemeldte ansatte pr 31.12.15 står i ordningen til de er friskmeldte. Pr nyttår hadde banken 4 sykemeldte ansatte. Som en del av avviklingen av ytelsesordningen er det avtale om lønnskompensasjon. Denne betinger at man er ansatt i banken og blir løpende kostnadsført. Som en del av overgangen til innskuddsbasert ordning har banken bokført opptjent premiefond fra den ytelsesbaserte ordningen under andre eiendeler, jfr note 25. Banken vil benytte dette fondet til betaling av fremtidige premier i innskuddsordningen.

	2015	2014
Balanseført forpliktelse:		
Pensjonsytelser	12 208	29 838
Forpliktelse i balansen	12 208	29 838
Kostnad belastet resultatregnskapet		
Pensjonsytelser	-8 606	5 728
Sum pensjonskostnad i ordinært resultat	-8 606	5 728
Estimatavvik over utvidet resultat (før skattekostnad)	7 660	-19 228
Kumulativt estimatavvik over utvidet resultat (før skattekostnad)	-15 393	-23 053
Estimatavvik tap (gevinst) - endring diskonteringsrente	924	-22 695
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i de andre økonomiske forutsetningene	91	8 959
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i dødelighetstabell	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i andre demografiske forutsetninger	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold ved pensjonsforpliktelsen	3 292	-874
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold pensjonsmidler	4 132	-4 142
Fonds- og rentegaranti kostnader	-779	-476
Sum estimatavvik i perioden	7 660	-19 228
PENSJONSYTELSE		
Balanseført forpliktelse er fastsatt som følger:	2015	2014
Nåverdi av opptjent pensjonsforpliktelse for ytelsesbaserte ordninger	2 998	94 079
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-1 867	-76 818
Arbeidsgiveravgift	159	2 434
Underdekning i fondsbaserte ordninger	1 290	19 695
Nåverdi av forpliktelse for ikke-fondsbaserte ordninger	9 594	9 028
Arbeidsgiveravgift for ikke-fondsbaserte ordninger	1 324	1 115
Ikke resultatførte estimatavvik		
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	12 208	29 838
Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser i løpet av året	2015	2014
1. januar	106 656	89 252
Nåverdien av årets pensjonsopptjening	6 686	5 181
Rentekostnad	2 412	3 355
Omdanning til innskuddsbasert	-92 500	0
Estimatavvik - tap og -gevinst	-4 306	14 478
Kostnad ved tidligere perioders pensjonsopptjening	0	0
Utbetalte ytelser	-4 873	-5 610
31. desember	14 075	106 656

Note 30

Forts.

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi	2015	2014
1. januar	76 818	72 757
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1 654	2 913
Omdanning til innskuddsbasert	-76 450	0
Premiefond overføring til innskuddsfond (Note 25)	-9 461	0
Estimatavvik - tap og -gevinst	3 354	-4 617
Innbetaling fra arbeidsgiver	8 392	9 046
Utbetalte ytelser	-2 440	-3 281
31. desember	1 867	76 818

Samlet resultatført kostnad	2015	2014
Kostnad ved inneværende periodes pensjonsopptjening	5 860	4 541
Netto rentekostnad på netto forpliktelse	664	387
Kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening	0	0
Nettoeffekt ved omdannelse til innskuddsordning	-16 051	0
Administrasjonskostnader	72	110
Arbeidsgiveravgift	849	689
Sum inkludert i lønnskostnader	-8 606	5 728

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene **1 654** **2 913**

Prosentvis sammensetning av pensjonsmidler	31.12.15	31.12.14
Aksjer	6,10 %	7,20 %
Omløpsobligasjoner	13,60 %	15,30 %
Pengemarked	25,20 %	23,50 %
Anleggsobligasjoner	33,90 %	32,60 %
Eiendom	14,70 %	14,20 %
Annet	6,50 %	7,20 %

Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregning av pensjonsforpliktelsene:	31.12.15	31.12.14
Diskonteringsrente kollektiv ordning	2,70 %	2,30 %
Diskonteringsrente Top Hat ordning	2,70 %	2,30 %
Diskonteringsrente førtidspensjon tidligere adm. banksjef	1,50 %	1,28 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,70 %	2,30 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,50 %	2,75 %
Årlig forventet G-regulering	2,25 %	2,50 %
Årlig regulering av pensjoner kollektiv ordning og Top Hat ordning	0,00 %	0,00 %
Årlig regulering av førtidspensjon tidligere adm. banksjef	2,50 %	2,75 %

Dødelighetstabell: K2013 BE

Uføretabell: IR02

Note 31

Egenkapitalbevis

	Antall egenkapitalbevis	Pålydende	Sum
Pr 31.12.2014	1 900 000	30	57 000 000
Egne egenkapitalbevis (note 32)	19 000		
Netto utestående egenkapitalbevis (note 12)	1 881 000		
Pr 31.12.2015	1 900 000	30	57 000 000
Egne egenkapitalbevis (note 32)	19 000		
Netto utestående egenkapitalbevis (note 12)	1 881 000		

Banken kjøpte i 2007 19.000 egne egenkapitalbevis gjennom kjøp på Oslo Børs den 5. juni og 5. desember hhv. til kurs NOK 121 og NOK 113 pr. egenkapitalbevis. Anskaffelseskost er trukket fra i egenkapitalen (se note 32). Eierandelskapitalen pr 31.12.15 består kun av ordinære egenkapitalbevis. De ordinære egenkapitalbevisene gir rett til utbetaling av utbytte av årets korrigerede overskudd i henhold til eierbrøken pr 01.01.

Note 32

Egne egenkapitalbevis

Ved kjøp av egne egenkapitalbevis blir kjøpesummen ført som reduksjon i egenkapitalen. Pålydende av egne egenkapitalbevis blir ført til reduksjon av eierandelskapitalen, resten som reduksjon av overkurs.

	2015	2014
Antall egne egenkapitalbevis 01.01	19 000	19 000
Kjøpte egenkapitalbevis	0	0
Solgte egenkapitalbevis	0	0
Antall egne egenkapitalbevis 31.12	19 000	19 000

Note 33

Fond for urealiserte gevinster

	Urealiserte gevinster mot egenkapital	Urealiserte gevinster over resultat	Sum Fond for urealiserte gevinster
Balanse 1. januar 2014	1 226	1 553	2 779
Endring av virkelig verdi tilgjengelig for salg	27 948	0	27 948
Endring urealisert gevinst på verdipapirer og finansielle derivater	-3 720	635	-3 085
Balanse 31. desember 2014	25 454	2 188	27 642
Endring av virkelig verdi tilgjengelig for salg	16 048	0	16 048
Endring urealisert gevinst på verdipapirer og finansielle derivater	-39	-1 941	-1 980
Balanse 31. desember 2015	41 463	247	41 710

Fond for urealiserte gevinster representerer bundet egenkapital etter lovgivningen, og avsetningskravet begrenser adgangen til å dele ut utbytte.

Note 34

Garantiansvar

	2015	2014
Betalingsgarantier	30 661	31 756
Kontraktsgarantier	33 931	58 485
Lånegarantier	353 470	512 887
Annet garantiansvar	73 598	28 627
Sum garantiansvar	491 660	631 755

Inkludert i lånegarantier er bankens garantiansvar overfor Eika BoligKreditt AS (EBK).

Endring i eierbankenes kredittgarantier:

I 2015 ble det innført ny garantiavtale for eierbankene. Andel av felles garantiramme ble fjernet og tapsgarantien endret. Saksgarantien er uendret.

Garantiansvar overfor EBK består av følgende:

- Saksgaranti

beregnes for hele lånebeløpet i perioden fra banken anmoder om utbetaling til lånets pantsikkerhet har oppnådd rettsvern og bankens depotavdeling har kontrollert dokumentasjonen.

- Tapsgaranti

banken har en tapsgaranti overfor EBK som utgjør 1 % av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK beregnet på en rullerende basis.

Garantiansvar overfor Eika BoligKreditt AS	2015	2014
Andel av felles garantiramme	0	8 982
Saksgaranti	6 648	3 597
Tapsgaranti	9 412	63 480
Sum	16 060	76 059

I tillegg til garantien gjelder i det enkelte låneforhold at EBK har rett til å motregne eventuelle tap i bankens fremtidige provisjoner.

Øvrige utenom-balanse poster

Aldersfordelingen på kontraktsfestede ubenyttede kreditter, samt lånetilsagn som ikke er utbetalt er oppsummert i tabellen under:

Pr. 31.12.2015	Under 1 år	1-5 år	Over 5 år	Sum
Ubenyttede kreditter	69 714	174 191	315 262	559 167
Lånetilsagn, ikke utbetalt	119 750	0	0	119 750
Sum	189 464	174 191	315 262	678 917
Pr. 31.12.2014	Under 1 år	1-5 år	Over 5 år	Sum
Ubenyttede kreditter	89 002	193 243	279 422	561 667
Lånetilsagn, ikke utbetalt	3 996	0	0	3 996
Sum	92 998	193 243	279 422	565 663

Note 35

Misligholdte engasjement

Misligholdte engasjement	2015	2014	2013	2012	2011
Misligholdte engasjement over 90 dager	80 100	110 772	130 294	73 182	50 470
- Individuelle tapsnedskrivninger	-12 896	-21 518	-25 301	-11 360	-13 503
Netto misligholdte engasjement	67 204	89 254	104 993	61 822	36 967

Tapsutsatte lån	2015	2014	2013	2012	2011
Tapsutsatte lån	20 338	27 071	54 151	66 163	68 489
- Individuelle tapsnedskrivninger	-5 011	-4 272	-16 472	-4 652	-6 312
Netto tapsutsatte lån	15 327	22 799	37 679	61 511	62 177

Misligholdte engasjement - aldersfordelt

Pr. 31.12.2015	Restgjeld	Taps- nedskrivning	Virkelig verdi av sikkerhet
Misligholdt over 1 år	36 548	9 558	26 990
Misligholdt 6 - 12 måneder	24 467	1 838	22 629
Misligholdt 3 - 6 måneder	19 085	1 500	17 585
Misligholdt 1 - 3 måneder	25 140	0	25 140
Sum	105 240	12 896	92 344

Pr. 31.12.2014	Restgjeld	Taps- nedskrivning	Virkelig verdi av sikkerhet
Misligholdt over 1 år	60 354	16 118	44 236
Misligholdt 6 - 12 måneder	25 479	4 800	20 679
Misligholdt 3 - 6 måneder	24 939	600	24 339
Misligholdt 1 - 3 måneder	36 601	330	36 271
Sum	147 373	21 848	125 525

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt innen 30 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket innen 30 dager etter at rammekreditten er overtrukket.

Opplysninger om reforhandlede engasjement

Inkludert er engasjement med betalingsutsettelse, endringer i betalingsplan og overhopp på lån. Når refinansieringsavtaler er fulgt, settes kundens status til normal. Retningslinjer og praksis for reforhandling er basert på at betalingen mest sannsynlig, etter bankens skjønn, vil skje som forutsatt fremover.

Reforhandlede engasjement som ellers ville vært misligholdt	2015	2014
Sum lån og kreditter	0	6 158

Note 36

Forfalte, ikke nedskrevne engasjement

2015	Kreditter	Nedbetalingslån
Forfalte engasjement 0 - 30 dager	0	0
Sum	0	0

2014	Kreditter	Nedbetalingslån
Forfalte engasjement 0 - 30 dager	0	3 778
Sum	0	3 778

Note 37

Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

31.12.2015	Balanseført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	244 366	244 366
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER		
Brutto utlån før nedskrivninger	6 576 126	6 576 126
Individuelle nedskrivninger	-17 907	-17 907
Nedskrivninger på grupper av utlån	-10 777	-10 777
Netto utlån og fordringer på kunder	6 547 442	6 547 442
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	1 082 212	1 082 212
Verdipapirer som holdes til forfall	5 025	4 930
Finansielle derivater	469	469
Verdipapirer tilgjengelig for salg	175 956	175 956
FINANSIELLE FORPLIKTELSE		
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 743	1 743
Innskudd fra kunder	6 136 998	6 138 854
Finansielle derivater	24 079	24 079
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	1 210 851	1 220 552
Ansvarlig lånekapital	90 277	89 979
Ansvarlig lånekapital	90 215	89 188

Note 37

Forts.

31.12.2014	Balanseført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	202 925	202 925
UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER		
Brutto utlån før nedskrivninger	6 200 335	6 200 335
Individuelle nedskrivninger	-26 120	-26 120
Nedskrivninger på grupper av utlån	-11 799	-11 799
Netto utlån og fordringer på kunder	6 162 416	6 162 416
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	1 103 284	1 103 284
Verdipapirer som holdes til forfall	5 027	4 772
Finansielle derivater	577	577
Verdipapirer tilgjengelig for salg	155 662	155 662
FINANSIELLE FORPLIKTELSE		
Gjeld til kredittinstitusjoner	51 996	51 674
Innskudd fra kunder	5 846 340	5 858 667
Finansielle derivater	24 327	24 327
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	1 224 691	1 213 019
Ansvarlig lånekapital	90 215	89 188

For virkelig verdi måling av utlån til kunder med fast rente benyttes sammenligning av observerbare MTM verdier for rentebytteavtaler med tilsvarende løpetid som de aktuelle utlån.

For beregning av virkelig verdi av innskudd med fast rente benyttes interpolering av observerbare NIBOR markedsrenter på balansedagen for restløpetiden for det aktuelle innskudd. Risikofri rente i form av statspapirer benyttes som diskonteringsrate ved beregning av virkelig verdi.

For beregning av kontantstrømmer på flytende innlån benyttes NIBOR etter angitt rentekurve med påslag av aktuell margin ifølge låneavtalen. For beregning av kontantstrømmer på innlån med fast rente benyttes låneavtalens rentesats.

Følgende annualiserte marginpåslag, eventuelt angitt med løpetider, er benyttet i diskonteringsratser ved beregning av virkelig verdi av innlån og gjeld til kredittinstitusjoner:

Obligasjons- og sertifikatlån: 1 år: 0,86 %, 2 år: 1,11 %, 3 år: 1,36 %, 4 år: 1,48 %, 5 år: 1,60 %
Fondsobligasjon: 4,50 %

VURDERING AV VIRKELIG VERDI

Under vises en tabell med virkelig verdimålinger for finansielle instrumenter på balansedagen.

Etter IFRS 7 er følgende nivåinndeling for måling av virkelig verdi benyttet:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse

- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) enn notert pris (brukt i nivå 1) for eiendelen eller forpliktelsen.

- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

31.12.2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER				
Brutto utlån før nedskrivninger	0	347 610	0	347 610
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	932 449	149 763	0	1 082 212
Finansielle derivater	0	469	0	469
Verdipapirer tilgjengelig for salg	0	0	175 956	175 956
FINANSIELLE FORPLIKTELSE				
Innskudd fra kunder	0	17 906	0	17 906
Finansielle derivater	0	24 097	0	24 097

Det er ingen overføringer mellom nivå 1 og 2 i løpet av året.

Note 37

Forts.

31.12.2014	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER				
Brutto utlån før nedskrivninger	0	266 760	0	266 760
Verdipapir til virkelig verdi over resultatet	1 053 678	49 606	0	1 103 284
Finansielle derivater	0	557	0	557
Verdipapirer tilgjengelig for salg	0	0	155 662	155 662
FINANSIELLE FORPLIKTELSE				
Innskudd fra kunder	0	61 153	0	61 153
Finansielle derivater	0	24 327	0	24 327

Det er ingen overføringer mellom nivå 1 og 2 i løpet av året.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Disse instrumentene er inkludert i nivå 1 og omfatter børsnoterte aksjer, egenkapitalinstrumenter, børsnoterte obligasjoner og ansvarlige lån, aksje- og pengemarkedsfond klassifisert som verdipapir til virkelig verdi over resultatet eller tilgjengelig for salg.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og baseres minst mulig på bankens egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. Inkludert i investeringsportefølje tilgjengelig for salg nivå 3 er verdien av bankens aksjer i Eika Gruppen AS. Benyttet kurs på aksjen stammer fra nylig gjennomført verdsettelse av selskapet pr. desember 2015.

Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Notert markedspris eller handelspris for tilsvarende instrumenter
- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.
- Virkelig verdi av valutaterminkontrakter er bestemt ved å benytte terminkursen for valutaen på balansedagen, med resultatverdi diskontert til nåverdi.
- Andre teknikker, slik som diskonterte kontantstrømmer, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Avstemming av nivå 3 elementer

31.12.15	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet			Sum eiendeler	Finansielle forpliktelser holdt for handelsformål	Sum forpliktelser
	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet		Verdipapirer tilgjengelig for salg			
	Obligasjoner, sertifikater og rentepapirer	Egenkapital-instrumenter	Egenkapital-instrumenter			
Virkelig verdi 1.1.	0	0	155 662	155 662	0	0
Tilgang	0	0	11 848	11 848	0	0
Avgang	0	0	-8 226	-8 226	0	0
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	0	0	16 672	16 672	0	0
Endringer inn/ut av nivå 3	0	0	0	0	0	0
Virkelig verdi 31.12.	0	0	175 956	175 956	0	0

Avstemming av nivå 3 elementer

31.12.14	Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet			Sum eiendeler	Finansielle forpliktelser holdt for handelsformål	Sum forpliktelser
	Verdipapir til virkelig verdi over resultatet		Verdipapirer tilgjengelig for salg			
	Obligasjoner, sertifikater og rentepapirer	Egenkapital-instrumenter	Egenkapital-instrumenter			
Virkelig verdi 1.1.	0	0	117 202	117 202	0	0
Tilgang	0	0	16 018	16 018	0	0
Avgang	0	0	-9 866	-9 866	0	0
Netto verdiendring på finansielle eiendeler	0	0	30 579	30 579	0	0
Endringer inn/ut av nivå 3	0	0	1 729	1 729	0	0
Virkelig verdi 31.12.	0	0	155 662	155 662	0	0

Sensitivitetsanalyse egenkapitalinstrumenter (etter skatt)

	31.12.15	Kursendring			
		-20 %	-10 %	10 %	20 %
Aksjer og andeler tilgjengelig for salg nivå 3	175 956	140 765	158 360	193 552	211 147

Sum verdiendring

herav verdiendring over resultatet		-13 044	-4 822	0	0
herav verdiendring utvidet resultat		-22 147	-12 773	17 596	35 191

	31.12.14	Kursendring			
		-20 %	-10 %	10 %	20 %
Aksjer og andeler tilgjengelig for salg nivå 3	155 662	124 530	140 096	171 228	186 794

Sum verdiendring

herav verdiendring over resultatet		-12 769	-5 825	0	0
herav verdiendring utvidet resultat		-18 363	-9 741	15 566	31 132

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

31.12.2015	Til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer til amortisert kost	Holde til forfall	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	244 366	0	244 366
Brutto utlån til og fordringer på kunder	347 610	0	6 228 516	0	6 576 126
Obligasjoner/ sertifikater	784 901	0	0	5 000	789 901
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	297 336	175 956	0	0	473 292
Finansielle derivater	469	0	0	0	469
Sum finansielle eiendeler	1 430 316	175 956	6 472 882	5 000	8 084 154
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	1 743	0	1 743
Innskudd fra kunder	0	0	6 136 998	0	6 136 998
Finansielle derivater	24 079	0	0	0	24 079
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	1 210 851	0	1 210 851
Ansvarlig lånekapital	0	0	90 277	0	90 277
Sum finansielle forpliktelser	24 079	0	7 439 869	0	7 463 948

31.12.2014	Til virkelig verdi over resultatet	Tilgjengelig for salg	Utlån og fordringer til amortisert kost	Holde til forfall	Sum
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	202 925	0	202 925
Brutto utlån til og fordringer på kunder	266 760	0	5 933 575	0	6 200 335
Obligasjoner/ sertifikater	628 765	0	0	5 000	633 765
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	474 546	155 662	0	0	630 208
Finansielle derivater	557	0	0	0	557
Sum finansielle eiendeler	1 370 628	155 662	6 136 500	5 000	7 667 790
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	51 996	0	51 996
Innskudd fra kunder	0	0	5 846 340	0	5 846 340
Finansielle derivater	24 327	0	0	0	24 327
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	0	1 224 691	0	1 224 691
Ansvarlig lånekapital	0	0	90 215	0	90 215
Sum finansielle forpliktelser	24 327	0	7 213 242	0	7 237 569

Note 37

Forts.

NETTO PRESENTASJON AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE					
<i>Finansielle eiendeler</i>					Beløp som ikke er netto presentert
31.12.2015	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater	0	0	0	469	469
Sum	0	0	0	469	469

<i>Finansielle eiendeler</i>					Beløp som ikke er netto presentert
31.12.2014	Brutto finansielle eiendeler	Finansielle forpliktelser nettoført	Netto finansielle eiendeler i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater	0	0	0	557	557
Sum	0	0	0	557	557

<i>Finansielle forpliktelser</i>					Beløp som ikke er netto presentert
31.12.2015	Brutto finansielle forpliktelser	Finansielle eiendeler nettoført	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater	40 367	-18 273	22 094	1 985	24 079
Sum	40 367	-18 273	22 094	1 985	24 079

<i>Finansielle forpliktelser</i>					Beløp som ikke er netto presentert
31.12.2014	Brutto finansielle forpliktelser	Finansielle eiendeler nettoført	Netto finansielle forpliktelser i balansen	Finansielle instrumenter	Netto
Derivater	40 311	-17 914	22 397	1 930	24 327
Sum	40 311	-17 914	22 397	1 930	24 327

De finansielle eiendeler og forpliktelser ovenfor som er omfattet av nettooppgjøringsordning eller lignende, kan gjøres opp netto om begge parter i avtalen ønsker dette. I motsatt fall blir eiendelene og forpliktelsene gjort opp brutto. Hver av partene kan kreve netto oppgjør ved mislighold fra den andre part.

Note 38

Tidspunkt fram til avtalt/ sannsynlig endring av rentebetingelser

31.12.15	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Ikke rente-bærende	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	85 120	0	0	0	0	0	85 120
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	244 366	0	0	0	0	0	244 366
Brutto utlån til og fordringer på kunder	6 254 186	2 820	40 286	135 683	143 151	0	6 576 126
Obligasjoner/ sertifikater	41 889	710 007	7 166	30 839			789 901
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	0	0	0	0	0	473 292	473 292
Finansielle derivater	469	0	0	0	0	0	469
Sum eiendeler	6 626 030	712 827	47 452	166 522	143 151	473 292	8 169 274
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 728	0	0	0	0	0	1 728
Innskudd fra kredittinstitusjoner	15	0	0	0	0	0	15
Innskudd fra kunder	5 825 097	298 478	13 423	0	0	0	6 136 998
Finansielle derivater	24 079	0	0	0	0	0	24 079
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	441 660	769 191	0	0	0	0	1 210 851
Ansvarlig lånekapital	40 187	50 090	0	0	0	0	90 277
Annen gjeld	0	0	0	0	0	28 614	28 614
Sum gjeld	6 332 766	1 117 759	13 423	0	0	28 614	7 492 562
Netto renteeksponering på balanseposter	293 264	-404 932	34 029	166 522	143 151	444 678	676 712
Årlig effekt av 1% renteendring (etter skatt)	89	-493	186	2 431	5 225	0	7 439
31.12.14							
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	217 398	0	0	0	0	0	217 398
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	202 925	0	0	0	0	0	202 925
Brutto utlån til og fordringer på kunder	5 902 656	10 479	15 573	145 515	126 112	0	6 200 335
Obligasjoner/ sertifikater	50 640	547 158	0	35 967	0	0	633 765
Aksjer/ andeler / egenkapitalbevis	0	0	0	0	0	630 208	630 208
Finansielle derivater	557	0	0	0	0	0	557
Sum eiendeler	6 374 176	557 637	15 573	181 482	126 112	630 208	7 885 188
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	6 448	45 000	0	0	0	0	51 448
Innskudd fra kredittinstitusjoner	548	0	0	0	0	0	548
Innskudd fra kunder	5 801 012	15 144	30 184	0	0	0	5 846 340
Finansielle derivater	24 327	0	0	0	0	0	24 327
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	473 111	751 580	0	0	0	0	1 224 691
Ansvarlig lånekapital	40 120	50 095	0	0	0	0	90 215
Annen gjeld	0	0	0	0	0	30 542	30 542
Sum gjeld	6 345 566	861 819	30 184	0	0	30 542	7 268 111
Netto renteeksponering på balanseposter	28 610	-304 182	-14 611	181 482	126 112	599 666	617 077
Årlig effekt av 1% renteendring (etter skatt)	9	-370	-80	2 650	4 603	0	6 811

Note 39

Finansielle instrumenter fordelt på utenlandsk valuta

31.12.15	NOK	EUR	CHF	JPY	USD	Andre	Sum
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	82 848	789	220	0	240	1 023	85 120
Brutto utlån til og fordringer på kunder	6 574 398	0	1 728	0	0	0	6 576 126
Sum eiendeler	6 657 246	789	1 948	0	240	1 023	6 661 246
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	0	1 728	0	0	0	1 743
Sum gjeld	15	0	1 728	0	0	0	1 743
Netto balanseposter	6 657 231	789	220	0	240	1 023	6 659 503
Garantier	87 754	75 206	265 637	60 618	0	2 445	491 660
31.12.14							
EIENDELER							
Kontanter og fordringer på sentralbanker	215 088	707	213	0	339	1 051	217 398
Brutto utlån til og fordringer på kunder	6 193 895	0	6 440	0	0	0	6 200 335
Sum eiendeler	6 408 983	707	6 653	0	339	1 051	6 417 733
GJELD							
Gjeld til kredittinstitusjoner	44 626	0	6 640	0	0	0	51 266
Sum gjeld	44 626	0	6 640	0	0	0	51 266
Netto balanseposter	6 364 357	707	13	0	339	1 051	6 366 467
Garantier	155 001	0	381 675	95 079	0	0	631 755

Note 40

Restløpetid på balanseposter eksklusiv derivater

Tabellen viser kontraktmessige udiskonterte kontantstrømmer relatert til finansielle forpliktelser, eksklusiv derivater, fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Pr. 31.12.15	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
GJELD						
Innskudd fra kredittinstitusjoner	15	0	0	0	0	15
Renter	0	0	0	0	0	
Avdrag	15	0	0	0	0	
Innskudd fra kunder	6 120 948	19 232	88 276	199 543	498 857	6 926 855
Renter		16 629	74 829	199 543	498 857	
Avdrag	6 120 948	2 603	13 447	0	0	
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	31 846	3 726	204 277	1 006 070	0	1 245 919
Renter	1 846	3 726	15 277	16 070	0	
Avdrag	30 000	0	189 000	990 000	0	
Annen gjeld	52 717	97	435	1 159	2 898	57 306
Renter	24	97	435	1 159	2 898	
Avdrag	52 693	0	0	0	0	
Ansvarlig lånekapital	314	639	42 281	11 721	56 967	111 922
Renter	314	639	2 281	11 721	6 967	
Avdrag	0	0	40 000	0	50 000	
Sum gjeld	6 205 840	23 693	335 268	1 218 493	558 722	8 342 017

EIENDELER						
Sum eiendeler	1 957 258	712 827	48 802	166 522	5 283 396	8 168 805

Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	119 750	0	69 714	174 191	315 262	678 917
-------------------------------------	---------	---	--------	---------	---------	---------

Pr. 31.12.14	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
GJELD						
Gjeld til kredittinstitusjoner	111	226	45 336	0	0	45 673
Renter	111	226	336	0	0	
Avdrag	0	0	45 000	0	0	
Innskudd fra kredittinstitusjoner	549	0	0	0	0	549
Renter	0	0	0	0	0	
Avdrag	549	0	0	0	0	
Innskudd fra kunder	5 801 012	38 735	139 943	283 089	707 723	6 970 502
Renter		23 591	109 759	283 089	707 723	
Avdrag	5 801 012	15 144	30 184	0	0	
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	33 128	4 895	220 080	1 010 678	0	1 268 781
Renter	2 463	4 895	20 080	20 678	0	
Avdrag	30 665	0	200 000	990 000	0	
Annen gjeld	53 381	129	580	1 547	3 868	59 505
Renter	32	129	580	1 547	3 868	
Avdrag	53 349	0	0	0	0	
Ansvarlig lånekapital	341	690	3 024	52 302	60 239	116 596
Renter	341	690	3 024	12 302	10 239	
Avdrag	0	0	0	40 000	50 000	
Sum gjeld	5 888 522	44 675	408 963	1 347 617	771 830	8 461 606

EIENDELER						
Sum eiendeler	2 100 781	74 632	281 076	1 615 572	3 812 574	7 884 635

Ubenyttede kreditter og lånetilsagn	0	0	208 310	26 882	0	235 192
-------------------------------------	---	---	---------	--------	---	---------

Note 40

Forts.

Restløpetid på derivater

a) Derivater med netto oppgjør

Derivater med netto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminkontrakter, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelser med netto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Banken har ingen derivater med netto oppgjør.

Restløpetid på derivater

b) Derivater med brutto oppgjør

Derivater med brutto oppgjør:

Rentederivater: Rentebytteavtaler og rentegulvavtaler

Valutaderivater: Valutaterminer, valutabytteavtaler og valutaopsjoner

Tabellen viser derivatforpliktelser med brutto oppgjør fordelt på gjenværende løpetid på balansedagen.

Beløpene viser udiskonterte kontraktsfestede kontantstrømmer.

Pr. 31.12.15	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	-788	-1 577	-7 245	-28 112	-8 876	-46 598
Innbetalinger	365	709	2 994	11 379	4 596	20 043
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Sum utbetalinger	-788	-1 577	-7 245	-28 112	-8 876	-46 598
Sum innbetalinger	365	709	2 994	11 379	4 596	20 043

Pr. 31.12.14	Inntil 1 mnd.	1 mnd. til 3 mnd.	3 mnd. til 1 år	1 år til 5 år	Over 5 år	Sum
DERIVATER TIL HANDELSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
DERIVATER TIL SIKRINGSFORMÅL						
Rentederivater						
Utbetalinger	-725	-1 427	-6 430	-26 047	-12 318	-46 947
Innbetalinger	385	686	2 588	9 758	6 083	19 501
Valutaderivater						
Utbetalinger	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger	0	0	0	0	0	0
Sum utbetalinger	-725	-1 427	-6 430	-26 047	-12 318	-46 947
Sum innbetalinger	385	686	2 588	9 758	6 083	19 501

Note 41

Kapitaldekning

Ansvarlig kapital	2015	2014
Eierandelskapital	55 195	55 195
Overkursfond	117 643	117 643
Sparebankens grunnfond	406 112	366 919
Utjevningfond	112 593	91 875
Gavefond	5 671	5 161
Fond for urealiserte gevinster	41 711	27 642
- fradrag for beholdning av ren kjernekapital i andre selskaper	-74 539	-59 478
- fradrag for forsvarlig verdsettelse	-1 241	-767
- fradrag for andre immaterielle eiendeler	-5 142	-4 323
- fradrag for utbytte avsatt til utdeling	-8 550	-7 600
+ Overgangsbestemmelser knyttet til frarag i ren kjernekapital	44 724	22 128
Sum ren kjernekapital	694 177	614 395
Innbetalt fondsobligasjoner	50 007	50 008
Fondsobligasjoner omfattet av overgangsregler	27 927	39 852
- fradrag for beholdning av fondsobligasjoner i andre selskap	-22 362	-23 791
- fradrag for overskytende fradrag i tilleggskapitalen	-24 418	-16 568
Sum kjernekapital	725 331	663 896
Ansvarlig lånekapital	0	0
- fradrag for beholdning av ansvarlig lån i andre selskap	-2 056	-1 941
+/- 36 % av urealiserte gevinster og andre overgangsbestemmelser	-22 362	-14 627
+ Overskytende fradrag i tilleggskapitalen	24 418	16 568
Sum netto ansvarlig kapital	725 331	663 896

Note 41

Forts.

Kapitalkrav	2015	2014
Kreditrisiko		
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale og regionale myndigheter	1 130	122
Multilaterale utviklingsbanker	0	0
Institusjoner	4 469	3 663
Foretak	73 682	77 280
Pantsikkerhet i eiendom	199 132	187 402
Forfalte engasjementer	6 077	8 573
Høyrisiko-engasjement	2 682	2 851
Obligasjoner med fortrinnsrett	3 543	3 064
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	2 199	1 984
Andeler i veripapirfond	6 217	12 126
Egenkapitalposisjoner	6 407	5 635
Øvrige engasjementer	46 520	39 827
Operasjonell risiko	21 372	17 564
Motpartsrisiko (CVA-risiko)	173	1 077
Sum kapitalkrav	373 603	361 168
Bevaringsbuffer	116 751	112 865
Systemrisikobuffer	140 101	135 438
Motsyklisk buffer	46 700	0
Totalt kapitalkrav	677 155	609 471
Ren kjernekapitaldekning	14,9 %	13,6 %
Kjernekapitaldekning	15,5 %	14,7 %
Kapitaldekning	15,5 %	14,7 %

Note 42

Utbytte pr. egenkapitalbevis

Utbetalt utbytte for regnskapsåret 2014 var kr 4,00 pr egenkapitalbevis, totalt 7.600. Foreslått utbetaling av utbytte for regnskapsåret 2015 er kr 4,50 pr egenkapitalbevis, totalt 8.550.

Vedtak om utbetaling av utbytte fattes på forstanderskapsmøte den 16. mars 2016. Det foreslåtte utbyttet er ikke medtatt i årsregnskapet.

Note 43

Egenkapitalbevisiere

Egenkapitalbevisiere

Totalt antall egenkapitalbevisiere pr 31.12.15 var 834.

De 20 største egenkapitalbevisierne:	Antall	%
1. MP Pensjon	176 050	9,27
2. Eika Utbytte	170 947	9,00
3. Svein Thorsen	100 000	5,26
4. Merrill Lynch Prof. Clearing Corp	77 788	4,09
5. Espedal & Co AS	75 100	3,95
6. Bankinvest AS	67 871	3,57
7. Margaret Nilsen	59 800	3,15
8. Børge Døskeland	54 420	2,86
9. Jan Erik Alm	52 921	2,79
10. Alm Eiendom AS	20 600	1,08
11. Directmarketing Invest AS	20 000	1,05
12. Skue Sparebank	19 000	1,00
13. Sverre Erling Fossly	17 859	0,94
14. Allumgården	16 600	0,87
15. Werpen Eiendom AS	16 076	0,85
16. Katfos Fabrikker AS	15 450	0,81
17. HHG Invest AS	15 000	0,79
18. Bessie Gadborg Nedberg	15 000	0,79
19. Drangedal Sparebank	14 940	0,79
20. Lombard International Assurance	14 803	0,78
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	1 020 225	53,70
Øvrige egenkapitalbevisiere	879 775	46,30
Totalt antall egenkapitalbevis	1 900 000	100,00

Egenkapitalbevis eiet av styre- og forstanderskapets medlemmer samt primærinnsidere:

	Antall
Svein Thorsen	100 000
George H. Fulford	12 121
Nils Halvard Bråten	3 100
Kjell Tore Finnerud	2 000
Ola J. Aarset	2 400
Liv Fossgård Christensen	1 450
Erling Bjørkheim	1 000
Elin Røe Gullingsrud	1 000
Inger J. Sorteberg	400
Kari Anne Kolsrud Bråten	200
Inge Furu	200
Torun Kristiansen	200
Randi Jorde	100
Erik Kaupang	100
Berit Løkken Nilsen	100
Oline Skriudalen	100

Det er tatt med egenkapitalbevis tilhørende ektefelle og mindreårige barn, og andre selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. Aksjeloven § 1-5

Spredning av egenkapitalbevis pr. 31.12.15:

	Antall eiere	%	Antall bevis	%
1 - 100	239	28,66 %	21 434	1,13 %
101 - 1.000	383	45,92 %	173 489	9,13 %
1.001 - 10.000	181	21,70 %	545 326	28,70 %
10.001 - 100.000	29	3,48 %	812 754	42,78 %
Over 100.000	2	0,24 %	346 997	18,26 %
	834	100,00 %	1 900 000	100,00 %

Egenkapitalbevisiere fordelt på kommuner pr. 31.12.15:

	Antall eiere	%	Antall bevis	%
Drammen	26	3,12 %	104 628	5,51 %
Flå	27	3,24 %	5 385	0,28 %
Gol	5	0,60 %	2 875	0,15 %
Hol	102	12,23 %	139 174	7,32 %
Nes	137	16,43 %	151 369	7,97 %
Nore og Uvdal	26	3,12 %	33 786	1,78 %
Sigdal	17	2,04 %	30 513	1,61 %
Oslo	118	14,15 %	503 701	26,51 %
Øvrige	376	45,08 %	928 569	48,87 %
Totalt	834	100,00 %	1 900 000	100,00 %

Note 44

Nærstående parter

Banken har vært involvert i følgende transaksjoner med nærstående parter:

	2015	2014
Lån til nærstående parter:		
<i>Lån til styremedlemmer og ledende ansatte:</i>		
Balanseført verdi 01.01	13 326	19 959
Endring i sammensetning	-1 520	361
Lån gitt i løpet av året	10 296	9 021
Lån tilbakebetalt i løpet av året	4 836	16 015
Belastede renter	265	404
Innbetalte renter	265	404
Balanseført 31.12	17 266	13 326

Note 45

Leieavtaler

Banken har en leieavtale for filialen beliggende i Veksthuset i Flå kommune. Leieavtalen løper til 2024. Årlig leiebeløp utgjør kr 469.092,-. Det totale fremtidige leiebeløpet i perioden frem til leieforholdet utløper er kr 4.378.192,-. I tillegg har avdelingen en leieavtale med Noresund Eiendom AS. Årlig leie utgjør 48.576,-.

Banken har også en leieavtale for filialen beliggende på Rødberg i Nore og Uvdal kommune. Leieforholdet løper med 1 års gjensidig oppsigelse. Årlig leiebeløp utgjør kr 258.156,-.

For filialen i Sigdal kommune, foreligger det leieavtale med Sigdal Handelslag om leie av lokaler. Leieforholdet utløper i 2018, men banken har fortrinnsrett til videre leie. Årlig leiebeløp utgjør kr 250.368,-. Det totale fremtidige leiebeløpet i perioden frem til leieforholdet utløper er kr 750.365,-. Avdelingen har også en leieavtale med Brogården vedrørende leie av lokaler i Vikersund. Årlig leie utgjør kr 59.508,-. I tillegg har filialen en leieavtale med Eggedal Handelslag hvor årlig leie utgjør kr 9.600,-.

For rådgivningskontoret i Drammen foreligger det en leieavtale med Origo Utleie AS. Avtalen løper til 2025. Årlig leiebeløp utgjør for 2015 kr 2.710.632,-. For lokalene i Drammen har banken hatt avtale med Adecco Norge AS, Human Etisk Forbund og Lokalmegleren AS om fremleie. Leieforholdet med Adecco utløp i 2015, og leien utgjør kr 645.981,-. Leieforholdet med Human Etisk Forbund utløp i 2015, og årlig leiebeløp utgjør kr 160.344,-. Leieforholdet med Lokalmegleren AS utløp i 2015 og årlig leiebeløp utgjør kr 204.876,-. Ny årlig leie fra 2016 til Origo Utleie AS er 894.000,-, det totale fremtidige leiebeløpet i perioden frem til 2025 utgjør 8,9 mill.

Banken har en leieavtale med D-Invest AS om leie av lokaler til avdelingskontoret på Gol. Avtalen løper til 2016 med mulighet til å forlenge leieforholdet med ytterligere 5 år på samme vilkår. Leiebeløpet indeksreguleres årlig, og leien utgjør kr 303.252,- for 2015. Det totale fremtidige leiebeløpet til D-Invest AS i perioden frem til 2016 utgjør 303.252,-. For lokalene på Gol har banken inngått avtale med Eikås Hytter & Hus AS om fremleie. For 2015 utgjør årlig leiebeløp kr 25.020,-.

Note 46

Virksomhetssammenslutning

Datterselskapene Nes Eiendom AS og AS Fremstad er fusjonert med morbank med regnskapsmessig virkningstidspunkt 01.01.2014 og fusjonen er gjennomført til kontinuet.

Ikke-kontrollerende eierinteresser ble innløst i 2014 for å legge til rette for fusjonen.

Note 47

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke oppstått forhold etter avslutningen av regnskapsåret som har innvirkning på bedømmelsen og vurderingen av regnskapet for 2015.

Erklæring fra styrets medlemmer og administrerende banksjef

Styret og administrerende banksjef har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2015 inklusive ett års sammenligningstall.

Etter styrets og administrerende banksjefs beste overbevisning er årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2015 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet pr. 31. desember 2015.

Etter styrets og administrerende banksjefs beste overbevisning gir årsberetningen en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode gir også en rettviseende oversikt.

Nesbyen, 17. februar 2016

George H. Fulford
styrets leder

Lars Terje Slåke
styrets nestleder

Kristian Haraldset

Ulrikke Ytteborg

Marit Sand Deinboll

Kåre Trillhus

Per Egil Gauteplass
ansattes representant

Hans Kristian Glesne
adm. banksjef

Årsmelding for kontrollkomitèen for 2015

Kontrollkomitèen i Skue Sparebank har hatt 4 møter i 2015.

Kontrollkomitèen har ført tilsyn med at bankens virksomhet i 2015 er drevet i samsvar med dens vedtekter, sparebanklovens og finansieringsvirksomhetslovens bestemmelser, forstanderskapets vedtak, retningslinjer fra Finanstilsynet og andre forskrifter og bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Komitèen har gjennomgått styrets protokoller og forøvrig foretatt de undersøkelser som sparebankloven, finansieringsvirksomhetsloven og kontrollkomitèens instruks bestemmer.

Komitèen har vurdert sikkerheter og garantier som er stillet for bankens utlån.

Vedrørende årsoppgjøret viser kontrollkomitèen til revisors beretning av 17.02.16, og slutter seg til deres uttalelse om det fremlagte regnskap.

Kontrollkomitèen har gjennomgått styrets årsberetning, resultatregnskap og balanse uten at dette gir grunn til noen bemerkninger. Det er spesielt kontrollert at bankens virkemidler og garantistillelser ikke er disponert i strid med Sparebanklovens §§ 23-24.

For årsregnskapsvurderingen er bestemmelsene i finansieringsvirksomhetsloven §§ 2-9, 2-10, 2-15 og 2-16 fulgt, og de påbudte noter og opplysninger foreligger. Kontrollkomitèen anbefaler derfor at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2015.

Nesbyen, 17.02.2016

Eva Gullingsrud

Hallvard Lilleslett

Odd Eide Fredriksen

Til generalforsamlingen i Skue Sparebank

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Skue Sparebank. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap, endringer i egenkapitalen og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Skue Sparebank per 31. desember 2015, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

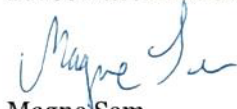
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 17. februar 2016

PricewaterhouseCoopers AS

Magne Sem

Statsautorisert revisor

Bankens tillitsvalgte 2015

For perioden fra og med valg våren 2015 består forstandskapet Skue Sparebank av 24 medlemmer og 12 varamedlemmer.

Forstandskapet

Innskytervalgte

Kjetil Larsgård, leder
Helje Medalen
Eva Østvold
Nils Gudbrands plass
Erling Solheim
Arne Ramberg
Bjørn Hjalldal Brekke
Hellek Lislien

Kommunevalgte

Tor O. Magnussen
Alf Majormoen
Erik Kaupang
Barbro Håvardrud

Egenkapitalbevisiere

Inger J. Sorteberg, nestleder
Svein Thorsen
Inge Furu
Erling Bjørkheim
Ola J. Aarset
Liv Fossgård Christensen

Ansattes representanter

Geir Hovden
Leif Inge Reime
Wenche Whiting
Oline Skriudalen
Randi Jorde
Else K. Berg Tafjord

Styret

George Fulford, leder
Lars Terje Slåke, nestleder
Ulrikke Ytterborg
Kristian Haraldset
Marit Sand-Deinboll
Kåre Trillhus
Per Egil Gauteplass ansattes representant

Kontrollkomite

Halvard Lilleslett, leder
Eva Gullingsrud
Odd Eide Fredriksen

Valgkomitèer

Forstandskapetets valgkomite

Ola J. Aarset
Arne Ramberg
Alf Majormoen
Randi Jorde

Innskytervalgtes valgkomite

Nils Gudbrands plass
Arnstein Matheson
Helje Medalen
Trond B. Augunet

Egenkapitalbevisieres valgkomite

Inger Johanne Sorteberg
Randi Skorve
Arvid Syversen

Bankens organisasjon

pr nov 2015

